

MEDDELANDE

2 • 2012

Uppdrag om nationella
bestämmelser som kompletterar
EU:s timmerförordning

© Skogsstyrelsen juni 2012

Författare

Pernilla Granath Limstrand

Stefan Karlsson

Upplaga

Finns endast som pdf-fil för egen utskrift

ISSN 1100-0295

BEST NR 1582

Skogsstyrelsens böcker och broschyrer

551 83 Jönköping

Innehåll

Förord	1
Sammanfattning	2
1 Författningsförslag	4
1.1 Förslag till lag om handel med timmer och trävaror	4
1.2 Förslag till ändring i tullagen (2000:1281)	7
1.3 Förslag till ändring i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641)	7
2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010	8
3 Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 363/2012	16
4 Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr xx/2012	21
5 Behovet av lagstiftning	24
6 Allmänna överväganden	25
7 Kompletterande föreskrifter	26
8 Upplýsingsskyldighet	28
9 Behörig myndighet och utövandet av kontroll	29
10 Behörig myndighets skyldighet att verka för att åtgärder vidtas mot överträdelser	32
11 Befogenheter i samband med kontroll	33
12 Biträde av Polismyndigheten	36
13 Sanktioner	37
13.1 Straff eller sanktionsavgift	37
13.2 Straff vid överträdelse av förbudet mot utsläppande på marknaden	38
13.3 Behov av sanktion vid överträdelser av EU-bestämmelser om system för tillbörlig aktsamhet	43
13.4 Förverkande	43
14 Överklagande	45
15 Tullagen	46
16 Offentlighets- och sekretessförordningen	48
17 Finansiering av kontrollverksamheten	49
18 Ekonomiska konsekvenser	50
19 Författningskommentarer	55

Förord

För att komma tillrätta med det globala problemet med inflöde av olagligt avverkat timmer och trävaror av sådant ursprung till EU har Europaparlamentet och rådet antagit förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden (timmerförordningen).

I detta meddelande redovisar Skogsstyrelsen uppdraget från regeringen att utarbeta förslag till nationella bestämmelser som kompletterar timmerförordningen.

Skogsstyrelsen lämnar förslag till författningstext i form av en lag om handel med timmer och trävaror. Förslag ges bland annat på uppgiftsskyldighet för verksamhetsutövare, kontroller, föreläggande, förbud, vite, beslag och straffbestämmelser.

Skogsstyrelsen föreslår som behörig myndighet. Behörig myndighet ska utföra kontroller för att fastställa att verksamhetsutövare och övervakningsorganisationer uppfyller kraven i timmerförordningen.

Uppdraget har genomförts i bred samverkan med företrädare för relevanta näringar, myndigheter och organisationer. Vi har under arbetets gång mötts av en konstruktiv och positiv anda och vi hoppas att detta lägger en bra grund för det fortsatta arbetet med att genomföra EU:s timmerförordning i Sverige.

Monika Stridsman

Generaldirektör Skogsstyrelsen

Sammanfattning

Skogsstyrelsen har fått i uppdrag från regeringen att, efter samråd med Tullverket, Statens jordbruksverk, Kommerskollegium och Naturvårdsverket, utarbeta förslag till nationella bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden (timmerförordningen).

I uppdraget ingår att närmare beskriva vad som avses med begreppet släppa ut på marknaden, vilka överträdelser som ska anses medföra att timmer avverkat i Sverige och i utlandet ska anses vara olagligt avverkat samt hur och vem som ska konstatera detta. Vidare ska utredas vilka överträdelser som redan är straffbelagda eller sanktionerade på annat sätt och som ska medföra att timmer anses olagligt avverkat samt om det finns behov av att införa straff eller annan sanktion för överträdelser av bestämmelser i EU-förordningen. Slutligen ska utredas vilka befintliga bestämmelser om omhändertagande och förverkande som kan vara tillämpliga på olagligt avverkat timmer.

Förslaget ska innehålla nödvändiga författningsbestämmelser samt en konsekvensutredning enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, inklusive en kostnadsberäkning för genomförandet.

Uppdraget ska redovisas senast den 29 juni 2012.

Regeringsbeslutet har tagits mot bakgrund av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 som ska tillämpas från den 3 mars 2013. Kommissionen har tagit fram en delegerad förordning och en genomförandeförordning. Regeringen har i 5 a § förordning (2009:1393) med instruktion till Skogsstyrelsen pekat ut Skogsstyrelsen som behörig myndighet för EU-förordningen. EU tillämpar sedan 2003 en handlingsplan för att motverka olaglig avverkning och därtill kopplad handel, FLEGT (Forest Law Enforcement, Governance and Trade). Rådet beslutade 2005 om rådets förordning (EG) nr 2173/2005 om upprättande av ett system med Flegtlicenser för import av timmer till Europeiska gemenskapen (Flegt-förordningen), vilken möjliggör ett system med frivilliga bilaterala partnerskapsavtal mellan unionen och virkesexporterande länder. Utöver antagandet av Flegt-förordningen 2005 gav rådet kommissionen i uppdrag att presentera ytterligare förslag som skulle uppnå syftet att strypa inflödet av olagligt avverkat timmer och trävaror av sådant ursprung. Timmerförordningen är ett resultat av det arbetet.

Regeringen lämnade den 3 mars 2011 ett uppdrag till Skogsstyrelsen om att föreslå nationella bestämmelser som ska komplettera timmerförordningen. Skogsstyrelsen redovisade sina förslag den 31 oktober 2011. Regeringen ansåg att vissa av förslagen behövde analyseras ytterligare, därav nuvarande regeringsuppdrag.

Syftet med timmerförordningen är att det ska vara förbjudet för verksamhetsutövare att på marknaden släppa ut timmer eller trävaror från olaglig avverkning. Verksamhetsutövare ska visa tillbörlig aktsamhet. Timmerförordningen ställer krav på att verksamhetsutövare ska ha ett system för tillbörlig aktsamhet. Systemet för tillbörlig aktsamhet innebär tillhandahållandet av viss typ av information,

en riskbedömning av avverkat timmer eller trävaror samt förfaranden för att reducera den risk som fastställs. Spårbarhet sker genom att handlare i leveranskedjan är skyldig att lämna information om sin leverantör och köpare.

Skogsstyrelsens bedömer att det är det av största vikt att Skogsstyrelsen tillförs medel via en ny anslagspost i Skogsstyrelsens förvaltningsanslag motsvarande 21 miljoner kronor per år för att kunna genomföra och uppnå kraven som följer av att vara behörig myndighet

Skogsstyrelsen lämnar förslag till författningstext i form av en lag om handel med timmer och trävaror. Förslaget innehåller bestämmelser om bland annat uppgiftsskyldighet för verksamhetsutövare, kontroller, föreläggande, förbud, vite, beslag och straffbestämmelser. Avseende kontroller redogörs för vad och vilka som ska kontrolleras samt vilka befogenheter som ska finnas i samband med kontroller.

Kontroller ska ske när utsläppande på marknaden görs. Detta innebär att importörer av timmer eller trävaror blir verksamhetsutövare och omfattas av timmerförordningen när de levererar på inre marknaden för första gången samt när timret eller trävarorna fysiskt finns inom EU och är klarerade i tullen och görs tillgängliga för distribution eller användning i en kommersiell verksamhet.

Ägare av skogsmark i Sverige blir verksamhetsutövare och omfattas av timmerförordningen, i samband med att de själva eller via en entreprenör, avverkar virke, som antingen säljs vidare vid bilväg eller används i egen kommersiell verksamhet. I de fall en ägare av skogsmark avtalar med en köpare om en rätt att avverka dennes skog blir köparen verksamhetsutövare och omfattas av timmerförordningen.

Förbudet att släppa ut timmer från olaglig avverkning eller trävaror som härrör från sådant timmer på marknaden förutsätter att avverkningen strider mot gällande lagstiftning i avverkningslandet. För svenska avverkningar innebär detta överträdelser av de delar i skogsvårdslagen och miljöbalken som direkt relaterar till avverkning. Det kan också innefatta att inte rätta sig efter ett föreläggande eller bryta mot ett förbud som beslutats av myndighet.

I de ekonomiska konsekvenserna identifieras de aktörer som direkt berörs av förslaget till lag om handel med timmer och trävaror. Aktörerna är verksamhetsutövare, handlare, behörig myndighet och övervakningsorganisationer. Verksamhetsutövare kan delas in i tre kategorier. Första kategorin är runt 10 000 ägare av skogsmark i Sverige. Andra kategorin är runt 150 första köpare av stående svensk skog som ska avverkas. Antalet unika enskilda skogsägare som säljer rätten att avverka till dessa 150 köpare uppgår till runt 16 000 stycken. Tredje kategorin är runt 7 600 importörer av timmer och trävaror till Sverige.

En kostnadsberäkning för genomförandet av timmerförordningen avseende behörig myndighet har genomförts. Största årliga kostnadsposter är kontroll av övervakningsorganisationer (1,5 miljoner kronor), importörer (8,6 miljoner kronor), skogsägare och köpare av avverkad svensk skog (6,4 miljoner kronor). Sammantaget beräknas de totala kostnaderna för behörig myndighet uppgå till 21,3 miljoner kronor per år.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om handel med timmer och trävaror

Härigenom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag kompletterar

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 av den 20 oktober 2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden.
2. Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 363/2012 av den 23 februari 2012 om förfarandereglerna för erkännande och återkallande av erkännande av övervakningsorganisationer enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden.
3. Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr XX/2012 av den XX 2012 om detaljerade regler för systemet för tillbörlig aktsamhet samt hur ofta och på vilket sätt de övervakningsorganisationer ska kontrolleras som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden.

Begreppen som används i denna lag har samma betydelse som i de EU-förordningar som faller inom lagens tillämpningsområde.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i fråga om EU-förordningarna om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror meddela föreskrifter som behövs för komplettering av förordningarna.

Uppgiftsskyldighet

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att en verksamhetsutövare eller en handlare som tar befattning med timmer eller trävaror som omfattas av EU-förordningarna om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror ska lämna uppgifter om

1. produktion, inköp, försäljning, import och export,
2. andra förhållanden av betydelse för tillämpningen av EU-förordningarna.

Behörig myndighet

4 § Regeringen utser behörig myndighet enligt EU-förordningarna.

Kontroll

5 § Kontroll av efterlevnaden av denna lag, de föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen, de EU-förordningar som kompletteras av lagen samt de beslut som har meddelats med stöd av EU-förordningarna utövas av behörig myndighet.

6 § Behörig myndighet ska verka för att åtgärder vidtas mot överträdelser av lagen, av de föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen eller av de EU-förordningar eller beslut som meddelats med stöd av EU-förordningarna som kompletteras av lagen.

7 § Behörig myndighet har i den utsträckning det behövs för kontrollen rätt att

1. på begäran få upplysningar, ta del av handlingar och register, samt
2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover.

Rätten till tillträde gäller inte bostäder.

8 § Bestämmelserna i 7 § gäller också för

1. Europeiska kommissionen och för inspektörer och experter som utsetts av kommissionen och
2. företrädare för behöriga myndigheter i andra medlemsstater inom Europeiska Unionen, om kontrollen utövas eller åtgärderna utförs tillsammans med företrädare för en svensk behörig myndighet.

Förelägganden och förbud

9 § Utöver vad som följer av de EU-förordningar som kompletteras av lagen får behörig myndighet meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att lagen, de föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EU-förordningar som kompletteras av lagen och de beslut som meddelats med stöd av EU-förordningarna ska följas.

Vite

10 § Förelägganden eller förbud enligt 9 § eller enligt de EU-förordningar som kompletteras av lagen får förenas med vite.

Beslag

11 § Bestämmelse om beslag finns i artikel 10.5 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010.

Om behörig myndighet fattat beslut om beslag av timmer eller trävaror med stöd av artikel 10.5 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 får behörig myndighet besluta om att på ägarens bekostnad förstöra timret eller trävarorna.

Hjälp av polismyndighet

12 § Polismyndigheten ska på begäran av behörig myndighet lämna den hjälp som behövs för utövande av kontroll eller verkställighet av beslut enligt denna lag, de föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen, de EU-förordningar som kompletteras av lagen eller de beslut som meddelats med stöd av EU-förordningarna.

Hjälp enligt första stycket får endast lämnas om

1. det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att åtgärden inte kan utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas, eller
2. det annars finns synnerliga skäl.

Straffbestämmelser

13 § Till böter eller fängelse i högst två år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet släpper ut timmer från olaglig avverkning eller trävaror som härrör från sådant timmer på marknaden i strid med artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010.

Är brottet grovt döms till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om det har utgjort led i en brottslighet som utförts systematiskt och under lång tid, i stor omfattning eller i vinstsyfte.

14 § Om en gärning som avses i 13 § är att anse som ringa, döms inte till ansvar.

Om ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud har överträtts, döms inte till ansvar enligt denna lag för en gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Överklagande

15 § En statlig myndighets beslut enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

16 § Beslut enligt denna lag, enligt de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-förordningar som kompletteras av lagen ska gälla omedelbart, om inte något annat beslutas.

Denna lag träder i kraft den 3 mars 2013.

1.2 Förslag till ändring i tullagen (2000:1281)

11 kap.

6 § Tullverket ska på begäran tillhandahålla följande myndigheter uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör import eller export av varor: Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Statens jordbruksverk, Kemikalieinspektionen, Kommerskollegium, Konsumentverket, Kronofogdemyndigheten, Livsmedelsverket, Läkemedelsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Myndigheten för radio och tv, Sveriges riksbank, Skatteverket, *Skogsstyrelsen*, Statistiska centralbyrån, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll och Transportstyrelsen. Tullverket ska vidare på begäran tillhandahålla Säkerhetspolisen uppgifter som förekommer hos Tullverket som rör export av varor.

1.3 Förslag till ändring i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641)

Bilagan

X. utredning och tillsyn enligt lagen (2013:XX) om handel med timmer och trävaror.

Sekretessen gäller inte beslut i ärenden.

2 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010

Syfte och tillämpningsområde

Den ökande efterfrågan på timmer och trävaror över hela världen har, enligt beaktandesats 2, tillsammans med institutionella brister och den bristfälliga styrning som karakteriserar skogssektorn i flera timmerproducerande länder, lett till att den olagliga avverkningen och den därmed sammanhängande handeln blivit alltmer oroande.

Utsläppande för första gången på den inre marknaden av timmer från olaglig avverkning eller trävaror som härrör från sådant timmer bör förbjudas som en av åtgärderna i förordningen. Med beaktande av komplexiteten i den olagliga avverkningen, dess underliggande orsaker och konsekvenser bör särskilda åtgärder, såsom sådana som lägger fokus på verksamhetsutövarnas beteenden vidtas enligt beaktandesats 12.

I brist på en internationellt erkänd definition bör, enligt beaktandesats 14, lagstiftning i det land där timret avverkas, inklusive förordningar och tillämpningen i det landet av internationella konventioner som landet har anslutit sig till, ligga till grund för definitionen av vad som utgör olaglig avverkning.

För att undvika onödig administrativ börda bör, enligt beaktandesats 15, systemet för tillbörlig aktsamhet enbart omfatta de verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på den inre marknaden för första gången, medan en handlare i leveranskedjan bör vara skyldig att lämna grundläggande information om sin leverantör och köpare för att göra det möjligt att spåra timmer och trävaror.

Enligt beaktandesats 16 bör ett systematiskt tillvägagångssätt tillämpas och verksamhetsutövare som för första gången släpper ut timmer och trävaror på den inre marknaden bör vidta lämpliga åtgärder för att försäkra sig om att timmer från olaglig avverkning och trävaror som härrör från sådant timmer inte släpps ut på den inre marknaden. Verksamhetsutövare bör därför visa tillbörlig aktsamhet genom ett system av åtgärder och förfaranden för att minimera risken för att olagligt avverkat timmer och trävaror som härrör från sådant timmer släpps ut på den inre marknaden.

I beaktandesats 17 framgår att systemet för tillbörlig aktsamhet omfattar tre inslag, som ingår i riskhanteringen: tillgång till information, riskbedömning och reducering av den risk som fastställs. Systemet för tillbörlig aktsamhet bör ge tillgång till information om källorna och leverantörerna av timmer och trävaror som släpps ut på den inre marknaden för första gången samt till relevant information, till exempel om efterlevnaden av tillämplig lagstiftning, avverkningsland, trädart och kvantitet och, om tillämpligt, subnationell region och avverkningskoncession. Verksamhetsutövarna bör göra en riskbedömning på grundval av denna information. När en risk fastställs, bör verksamhetsutövarna reducera risken på ett sätt som står i proportion till den fastställda risken, i syfte att förhindra att olagligt

avverkat timmer och trävaror som härrör från sådant timmer släpps ut på den inre marknaden.

För att undvika onödiga administrativa bördor bör enligt beaktandesats 18 verksamhetsutövare som redan använder system eller förfaranden som uppfyller kraven i denna förordning inte åläggas att inrätta nya system.

För att erkänna god praxis inom skogsbrukssektorn, får certifiering eller andra system som används av tredje part och som omfattar kontroll om huruvida tillämplig lagstiftning uppfylls användas vid riskbedömningsförfarandet enligt beaktandesats 19.

Timmersektorn har enligt beaktandesats 20 stor betydelse för unionens ekonomi. Verksamhetsutövarnas organisationer är viktiga aktörer inom sektorn, eftersom de företräder dess intressen i bred skala och interagerar med en mångfald olika aktörer. Dessa organisationer har också den expertis och kapacitet som krävs för att analysera relevant lagstiftning och underlätta medlemmarnas efterlevnad av den, men bör inte använda sin kompetens för att dominera marknaden. För att främja genomförandet av denna förordning och bidra till utveckling av god praxis är det lämpligt att erkänna organisationer som har utarbetat system för tillbörlig aktsamhet som uppfyller kraven i denna förordning. Erkännande och återkallande av erkännande av övervakningsorganisationer bör ske på ett rättvist och öppet sätt. En förteckning över sådana erkända organisationer bör offentliggöras, så att verksamhetsutövarna kan använda sig av dem.

Enligt beaktandesats 21 bör de behöriga myndigheterna genomföra regelbundna kontroller av övervakningsorganisationer för att fastställa att de effektivt fullgör de skyldigheter som fastställs i denna förordning.

De behöriga myndigheterna bör enligt beaktandesats 22 övervaka att verksamhetsutövarna faktiskt fullgör de skyldigheter som fastställs i denna förordning. Därför bör de behöriga myndigheterna vid behov genomföra officiella kontroller i enlighet med en plan, som kan inbegripa kontroller i verksamhetsutövarnas lokaler och granskningar på fältet, och bör kunna ålägga verksamhetsutövarna att vidta korrigerande åtgärder.

Medlemsstaterna bör enligt beaktandesats 27 se till att överträdelser av denna förordning, bl.a. av verksamhetsutövare, handlare och övervakningsorganisationer, beläggs med effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner. Nationella bestämmelser får föreskriva, efter det att effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner har införts för överträdelser av förbudet om att släppa ut timmer från olaglig avverkning och trävaror som härrör från sådant timmer på den inre marknaden, att timret och trävarorna inte nödvändigtvis bör förstöras utan i stället får bortskaffas för ändamål av allmänt intresse.

Artikel 3 stadgar att timmer som används i trävaror som förtecknas i bilagorna II och III till förordning (EG) nr 2173/2005 (Flegt-licenser) och som härrör från partnerländer som förtecknas i bilaga I till den förordningen är förenliga med den förordningen och dess tillämpningsföreskrifter ska anses vara lagligt avverkat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. Vidare ska timmer från arter som förtecknas i bilaga A, B och C till förordning (EG) nr

338/97 (Cites), och som uppfyller kraven i den förordningen och dess tillämpningsföreskrifter anses vara lagligt avverkat enligt den här förordningen.

Enligt beaktandesats 28 bör kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) när det gäller förfaranden för erkännande och återtagande av erkännande av övervakningsorganisationer, sådana ytterligare relevanta kriterier för riskbedömning som kan visa sig nödvändiga för att komplettera dem som redan föreskrivs i denna förordning samt den förteckning över timmer och trävaror som omfattas av denna förordning. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå.

För att säkerställa enhetliga genomförandevillkor, bör enligt beaktandesats 30, kommissionen ges genomförandebefogenheter för att anta detaljerade regler om frekvens och beskaffenhet för de behöriga myndigheternas kontroller av övervakningsorganisationer och om systemet för tillbörlig aktsamhet, utom när det gäller ytterligare relevanta kriterier för riskbedömning.

Syfte

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 av den 20 oktober 2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden syftar enligt artikel 1 till att fastställa skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på den inre marknaden för första gången, liksom skyldigheter för handlare.

Definitioner

I artikel 2 definieras vissa begrepp. Med ”timmer och trävaror” avses de som anges i bilagan till förordningen, med undantag för trävaror eller sådana beståndsdelar av trävaror som tillverkats av timmer eller trävaror som avslutat sin livscykel och annars skulle ha bortskaffats som avfall, i enlighet med artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall.

Begreppet ”utsläppande på marknaden” definieras som leverans för första gången, oberoende av leveranssätt och försäljningsteknik, av timmer och trävaror på den inre marknaden för distribution eller användning i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller gratis. Det inbegriper också leverans genom distanskommunikation enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal. Leveranser på den inre marknaden av trävaror som härrör från timmer eller trävaror som redan har släppts på den inre marknaden ska inte utgöra ett ”utsläppande på marknaden”.

”Verksamhetsutövare” är varje fysisk eller juridisk person som släpper ut timmer eller trävaror på marknaden.

”Handlare” är varje fysisk eller juridisk person som i samband med kommersiell verksamhet säljer eller köper på den inre marknaden timmer eller trävaror som redan släppts ut på den inre marknaden.

”Avverkningsland” är det land eller det territorium där timret eller det timmer som använts i trävarorna avverkades.

”Lagligt avverkat” är avverkat i enlighet med den tillämpliga lagstiftningen i avverkningslandet.

”Olagligt avverkat” är avverkat i strid med den tillämpliga lagstiftningen i avverkningslandet.

”Tillämplig lagstiftning” är den gällande lagstiftningen i avverkningslandet i fråga om rätt till avverkning av timmer inom lagliga i vederbörlig ordning offentliggjorda gränser, betalning för avverkningsrätter och timmer, inklusive avgifter för avverkning av timmer, avverkning av timmer, inklusive miljö- och skogslagstiftning inklusive skogsförvaltning och bevarande av den biologiska mångfalden som är direkt relaterade till avverkning av timmer, tredje parters lagliga rättigheter avseende sådan användning och besittningsrätt som påverkas av avverkning av timmer, och handel och tullar i den mån som skogsbrukssektorn berörs.

Förbudets omfattning

I artikel 4 föreskrivs att det ska vara förbjudet att släppa ut timmer från olaglig avverkning eller trävaror som härrör från sådant timmer på marknaden.

Verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden ska visa tillbörlig aktsamhet. I detta syfte ska de tillämpa de förfaranden och åtgärder, nedan kallad ett system för tillbörlig aktsamhet, som anges i artikel 6.

Varje verksamhetsutövare ska upprätthålla och regelbundet utvärdera det system för tillbörlig aktsamhet som den använder, utom när verksamhetsutövaren använder ett system för tillbörlig aktsamhet som inrättats av en övervakningsorganisation enligt artikel 8. Befintliga övervakningssystem enligt nationell lagstiftning och eventuella frivilliga övervakningssystem som uppfyller kraven i denna förordning får användas som grund för systemet för tillbörlig aktsamhet.

Spårbarhetskrav

Spårbarhetskrav återfinns i artikel 5 vilket innebär att handlare utmed hela leveranskedjan ska kunna identifiera verksamhetsutövare eller handlare som har levererat timmer eller trävaror, och vid behov de handlare till vilka de har levererat timmer eller trävaror. Handlare ska spara den information som avses i första stycket i minst fem år och på behöriga myndigheters begäran ge dem denna information.

System för tillbörlig aktsamhet

Enligt artikel 6.1 ska systemet för tillbörlig aktsamhet som avses i artikel 4 omfatta åtgärder och förfaranden som ger tillgång till uppgifter och information om

verksamhetsutövarens leveranser av timmer eller trävaror som har släppts ut på marknaden.

Informationen avser en beskrivning, inklusive handelsnamn och produkttyp samt vanligt namn på träarten, och i tillämpliga fall fullständigt vetenskapligt namn. Vidare avses information om avverkningsland och i tillämpliga fall subnationell region där timret avverkades och avverkningskoncession. Dessutom ska information finnas om kvantitet (uttryckt i volym, vikt eller antal enheter), namn och adress på verksamhetsutövarens leverantör, namn och adress på den handlare till vilken timret och trävarorna har levererats samt handlingar eller andra uppgifter som anger att timret och trävarorna överensstämmer med den tillämpliga lagstiftningen.

Systemet för tillbörlig aktsamhet ska omfatta ett riskbedömningsförfarande som gör det möjligt för verksamhetsutövaren att analysera och bedöma risken för att olagligt avverkat timmer eller trävaror som härrör från sådant timmer släpps ut på marknaden.

Dessa förfaranden ska beakta den information som anges samt relevanta riskbedömningskriterier, inklusive säkerställande av överensstämmelse med tillämplig lagstiftning, vilket kan innefatta certifiering eller andra av tredje part kontrollerade system som omfattar överensstämmelse med tillämplig lagstiftning, allmän förekomst av olaglig avverkning av specifika träarter, allmän förekomst av olaglig avverkning eller praxis i det land och/eller den subnationella region där timret har avverkats, inbegripet hänsyn till förekomst av väpnade konflikter, sanktioner som FN:s säkerhetsråd eller Europeiska unionens råd infört mot import och export av timmer, komplexiteten i leveranskedjan för timmer och trävaror.

Systemet för tillbörlig aktsamhet ska, med undantag för fall när den risk som fastställs vid de riskbedömningsförfaranden är försumbar, omfatta ett riskreducerande förfaranden som består av en uppsättning åtgärder och förfaranden som är tillräckliga och rimliga för att effektivt minimera den risken och som kan omfatta krav på kompletterande information eller handlingar och/eller krav på kontroll av en tredje part.

Detaljerade regler som är nödvändiga för att säkerställa enhetligt genomförande, utom när det gäller ytterligare relevanta riskbedömningskriterier, ska antas i form av en genomförandeförordning. Dessa regler ska antas senast den 3 juni 2012.

Övervakningsorganisation

Enligt artikel 8.1 ska en övervakningsorganisation upprätthålla och regelbundet utvärdera ett system för tillbörlig aktsamhet som framgår av artikel 6 och bevilja verksamhetsutövare rätt att använda det.

Övervakningsorganisationen ska kontrollera att verksamhetsutövare använder systemet för tillbörlig aktsamhet på korrekt sätt samt vidta lämpliga åtgärder om en verksamhetsutövare underlåter att använda systemet för tillbörlig aktsamhet på korrekt sätt, vilket inbegriper underrättelse till de behöriga myndigheterna vid grav eller upprepad försummelse från verksamhetsutövarens sida.

En organisation som uppfyller vissa krav får, enligt artikel 8.2 ansöka om erkännande som övervakningsorganisation. Kraven är att det ska vara en juridisk person som är etablerad inom unionen, förfogar över lämplig expertis och har kapacitet att utföra de uppgifter som avses i artikel 8.1 samt ser till att inga intressekonflikter uppstår då den utför sina uppgifter.

De behöriga myndigheterna ska, enligt artikel 8.4 regelbundet genomföra kontroller för att säkerställa att de övervakningsorganisationer som utövar sin verksamhet inom de behöriga myndigheternas jurisdiktion fortsätter att utföra de uppgifter som anges i artikel 8.1 och att uppfylla kraven i artikel 8.2. Kontrollerna får också genomföras när den behöriga myndigheten i medlemsstaten förfogar över relevant information, inklusive väl underbyggda farhågor från tredje part eller när den upptäcker brister i verksamhetsutövarnas genomförande av det system för tillbörlig aktsamhet som en övervakningsorganisation har inrättat.

Om en behörig myndighet fastställer att en övervakningsorganisation inte längre utför de uppgifter som anges i artikel 8.1 eller inte längre uppfyller kraven i artikel 8.2, ska den utan dröjsmål underrätta kommissionen enligt artikel 8.5.

Kommissionen ska enligt artikel 8.6 återkalla ett erkännande av en övervakningsorganisation, särskilt på grundval av den information som avses i artikel 8.5, om den har fastställt att övervakningsorganisationen inte längre utför de uppgifter som anges i artikel 8.1 eller uppfyller kraven i artikel 8.2. Innan ett erkännande av en övervakningsorganisation återkallas ska kommissionen underrätta de berörda medlemsstaterna.

Kommissionen ska överlämna beslutet om återkallande av ett erkännande av en övervakningsorganisation till de behöriga myndigheterna i samtliga medlemsstater.

För att komplettera och om erfarenheten så kräver ändra förfaranderegler för erkännande och återkallande av erkännande av övervakningsorganisationer, får kommissionen anta en delegerad förordning i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget. Dessa akter ska antas senast den 3 mars 2012.

Detaljerade regler om frekvens och beskaffenhet av kontrollerna, vilka är nödvändiga för att säkerställa effektiv tillsyn av övervakningsorganisationer och ett enhetligt genomförande, ska antas i form av en genomförandeförordning. Dessa regler ska antas senast den 3 juni 2012.

Kontroll av verksamhetsutövare

De behöriga myndigheterna ska enligt artikel 10 utföra kontroller för att fastställa om verksamhetsutövarna uppfyller kraven i artiklarna 4 och 6. Kontroller ska utföras i enlighet med en plan som regelbundet ses över enligt ett riskbaserat angreppssätt. Dessutom får kontroller utföras när en behörig myndighet förfogar över relevant information, inklusive sådan som utgår från väl underbyggda farhågor från tredje part, om verksamhetsutövarens efterlevnad av förordningen.

Kontroller får innefatta undersökning av systemet för tillbörlig aktsamhet, inbegripet riskbedömning och riskreducerande förfaranden. Undersökning av hand-

lingar och register som styrker att systemet för tillbörlig aktsamhet och förfarandena fungerar väl. Stickprov, inbegripet granskningar på fältet.

Verksamhetsutövarna ska erbjuda allt bistånd som är nödvändigt för att underlätta genomförandet av kontrollerna, framför allt tillträde till lokaler och uppvisande av handlingar eller register.

Om det till följd av kontrollerna framkommer brister, får de behöriga myndigheterna, utan att det påverkar tillämpningen av sanktioner i artikel 19, utfärda ett föreläggande om korrigerande åtgärder som verksamhetsutövaren ska vidta. Beroende på den typ av brister som upptäcks får de behöriga myndigheterna dessutom omgående vidta tillfälliga åtgärder, vilka bland annat kan omfatta beslag av timmer och trävaror, förbud att saluföra timmer och trävaror.

Samarbete

De behöriga myndigheterna ska enligt artikel 12 samarbeta med varandra, med de administrativa myndigheterna i tredjeländer och med kommissionen för att säkerställa att förordningen följs. Vidare ska de behöriga myndigheterna utbyta information med de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater samt med kommissionen om allvarliga brister som upptäcks vid kontroller av övervakningsorganisationer och verksamhetsutövare och om de typer av sanktioner som åläggs i enlighet med artikel 19.

Tekniskt stöd, vägledning samt informationsutbyte

Utän att det påverkar verksamhetsutövarnas skyldighet att visa tillbörlig aktsamhet enligt artikel 4.2 får medlemsstaterna, enligt artikel 13, vid behov med bistånd av kommissionen, förse verksamhetsutövarna med tekniskt stöd och annat stöd samt vägledning, med beaktande av situationen för små och medelstora företag, i syfte att underlätta efterlevnaden av kraven i förordningen, särskilt vad gäller tillämpningen av ett system för tillbörlig aktsamhet i enlighet med artikel 6.

Medlemsstaterna får, vid behov med bistånd av kommissionen, underlätta utbyte och spridning av relevant information om olaglig avverkning, framför allt för att hjälpa verksamhetsutövarna att bedöma risker i samband med riskbedömningsförfaranden.

Biståndet ska ges på ett sådant sätt att de behöriga myndigheternas ansvar inte äventyras och deras frihet i samband med verkställandet av denna förordning bibehålls.

Kommitté

Kommissionen ska biträdas av kommittén för skogslagstiftningens efterlevnad samt förvaltning av handel och med skog (Flegt).

Sanktioner

Medlemsstaterna ska enligt artikel 19 fastställa regler om sanktioner som ska tillämpas vid överträdelse av bestämmelserna i förordningen och vidta alla åtgärder

som krävs för att se till att de genomförs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande, och kan bland annat innefatta böter som står i proportion till miljöskadorna, värdet på timret eller trävarorna samt skatteförlusterna och den ekonomiska skada som följer av överträdelsen; dessa böter ska beräknas på ett sätt som säkerställer att de ansvariga faktiskt förlorar den vinst som härrör från de allvarliga överträdelser de begått, utan att det påverkar den lagliga rätten till yrkesutövande; vid upprepade allvarliga överträdelser ska böterna gradvis höjas. Sanktionerna kan också innefatta beslag av det timmer och de trävaror som berörs samt omedelbart tillbakadragande av tillståndet att bedriva affärsverksamhet.

Medlemsstaterna ska anmäla dessa bestämmelser till kommissionen och utan dröjsmål anmäla alla ändringar som påverkar dem.

Ikraftträdande och genomförande

Enligt artikel 21 ska förordningen tillämpas från och med den 3 mars 2013. Artiklarna 6.2, 7.1, 8.7 och 8.8 ska dock tillämpas från och med den 2 december 2010.

3 Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 363/2012

Syftet med förordning (EU) nr 995/2010 är enligt beaktandesats 1 framför allt att minimera risken för att olagligt timmer och trävaror av sådant timmer släpps på den inre marknaden. Övervakningsorganisationer bör hjälpa verksamhetsutövare att uppfylla kraven i den förordningen. De bör därför utarbeta ett system för tillbörlig aktsamhet och tillåta verksamhetsutövarna rätten att använda det, och kontrollera att det används på rätt sätt.

Huvudsyftet med den delegerade förordningen är att genomföra EU:s timmerförordning genom att komplettera förfarandereglerna vad gäller erkännande och återkallande av erkännande av övervakningsorganisationer.

Definitioner

Utöver de definitioner som anges i artikel 2 i förordning (EU) nr 995/2010, gäller i denna förordning följande definitioner enligt artikel 1:

- (1) *berörda behöriga myndigheter*: behöriga myndigheter i den medlemsstat där en övervakningsorganisation eller den som ansöker om erkännande som övervakningsorganisation är etablerad eller tillhandahåller tjänster eller avser att tillhandahålla tjänster i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG
- (2) *behörighetsbevis*: utbildningsbevis, examensbevis och andra bevis som utfärdats av en myndighet som utsetts enligt lagar eller andra författningar och är ett intyg om avslutad yrkesutbildning,
- (3) *yrkeserfarenhet*: faktiskt och lagligt utövande av det aktuella yrket i fråga.

Ansökan om erkännande

Enligt artikel 2.1 får offentliga eller privata företag, bolag, firmor, institutioner eller myndigheter som är etablerade inom unionen lämna in en ansökan till kommissionen om att bli erkända som övervakningsorganisation. Ansökan ska lämnas in på något av unionens officiella språk tillsammans med de dokument som anges i bilagan.

För att erkännas som övervakningsorganisation ska en sökande enligt artikel 2.2 visa att den uppfyller alla krav enligt artikel 8.2 i förordning (EU) nr 995/2010 och i artiklarna 5 till 8 i denna förordning.

Kommission ska enligt artikel 2.3 inom 10 arbetsdagar från det att den mottagit ansökan bekräfta detta med ett referensnummer. Den ska också ge den sökande en ungefärlig tidsgräns för när den ska besluta om ansökan. Kommissionen ska informera den sökande varje gång som den måste ändra den uppskattade tidsgränsen för att få ytterligare information eller handlingar för bedömningen av ansökan.

När tre månader har gått sedan mottagandet av ansökan bekräftades eller sedan kommissionens senaste skriftliga meddelande till en sökande, beroende på vilket som inträffade senast, och kommissionen inte har fattat ett beslut om erkännande eller avslagit ansökan, ska den enligt artikel 2.4 skriftligen informera den sökande om hur bedömningen framskrider. Det första stycket kan tillämpas mer än en gång i handläggningen av en ansökan.

Kommission ska enligt artikel 2.5 sända en kopia av ansökan och stödande handlingar till de berörda behöriga myndigheterna som får yttra sig om en ansökan inom en månad från det ansökan har översänts.

Ytterligare dokument och tillträde till lokaler

Om kommissionen begär ska, enligt artikel 3.1, sökande eller behöriga myndigheter lämna ytterligare information eller dokument inom en angiven begränsad tid.

Den sökande ska bevilja kommissionen tillträde till sina lokaler för kontroll att alla krav i artikel 8 i förordning (EU) nr 995/2010 och artiklarna 5 till 8 är uppfyllda. Kommissionen ska i förväg informera den sökande om besöket. De berörda behöriga myndigheterna kan delta vid besöket. Den sökande ska erbjuda all hjälp som behövs för att underlätta sådana besök.

Beslut om erkännande

Enligt artikel 4 ska kommissionen när den har antagit ett beslut om erkännande enligt artikel 8.3 i förordning (EU) nr 995/2010 inom tio arbetsdagar meddela den sökande om att beslutet fattats. Kommissionen ska också omedelbart lämna ett intyg om godkännande till den sökande och meddela sitt beslut till behöriga myndigheter i alla medlemsstater.

Juridisk person och laglig etablering inom unionen

Om en sökande är etablerad i mer än en medlemsstat ska den enligt artikel 5.1 lämna information om var den har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom unionen, och om alla kontor, filialer och dotterbolag som etablerats inom någon medlemsstats territorium. Den sökande ska också meddela i vilken medlemsstat den har för avsikt att leverera tjänster.

En sökande som är, eller utgör en del av, en myndighet i en medlemsstat ska inte enligt artikel 5.2 behöva styrka att den är en juridisk person eller etablerad inom unionen.

Lämplig expertis

För att säkerställa att uppgifterna för en övervakningsorganisation utförs på lämpligt sätt enligt artikel 8.2 b i förordning (EU) nr 995/2010, ska den tekniskt behöriga personalen hos en sökande uppfylla följande minimikriterier enligt artikel 6.1, vilka ska styrkas med behörighetsbevis och yrkeserfarenhet:

Formell yrkesutbildning inom en verksamhetsgren som är relevant för uppgifterna för en övervakningsorganisation.

För ledande tekniska befattningar minst fem års yrkeserfarenhet i en funktion som har att göra med uppgifterna för en övervakningsorganisation.

Med formell yrkesutbildning inom en verksamhetsgren anses följande verksamhetsgrenar som relevanta: skogsbruk, miljö, juridik, företagsledning, riskhantering, handel, revision, ekonomistyrning eller logistik.

Kapacitet att utföra uppgifterna som övervakningsorganisation

En sökande ska enligt artikel 7.1 styrka att följande finns på plats:

- (a) En organisationsstruktur som säkerställer att uppgifterna för en övervakningsorganisation utförs på lämpligt sätt.
- (b) Ett system för tillbörlig aktsamhet som ska göras tillgängligt för och användas av verksamhetsutövarna.
- (c) Regler och rutiner för utvärdering och förbättring av systemet för tillbörlig aktsamhet.
- (d) Rutiner och processer för att kontrollera att verksamhetsutövarna använder systemet för tillbörlig aktsamhet på rätt sätt.
- (e) Rutiner för korrigerande åtgärder som kan vidtas om en verksamhetsutövare underlåter att använda systemet för tillbörlig aktsamhet på rätt sätt.

Förutom kraven ovan ska en sökande styrka att den har ekonomisk och teknisk kapacitet för att utföra de uppgifter som en övervakningsorganisation har.

Frånvaro av intressekonflikter

En sökande ska enligt artikel 8.1 vara organiserad på så sätt att objektiviteten och opartiskheten i dess verksamhet kan skyddas.

En sökande ska enligt artikel 8.2 identifiera, analysera och underhålla register över riskerna för intressekonflikter som kan uppstå till följd av dess uppgifter som övervakningsorganisation, däribland alla konflikter som kan uppstå på grund av förhållandet till berörda organ och underleverantörer.

När en risk för intressekonflikt har identifierats ska den sökande enligt artikel 8.3 ha infört skriftliga regler och rutiner för att undvika intressekonflikter på organisations- och individnivå. De skriftliga reglerna och rutinerna ska upprätthållas och tillämpas. Dessa regler och rutiner kan omfatta revisioner av tredje part.

Information om senare ändringar

En övervakningsorganisation ska enligt artikel 9.1 omedelbart informera kommissionen om någon av följande situationer uppstår efter det att den fått sitt erkännande:

- (a) En ändring som kan påverka övervakningsorganisationens förmåga att uppfylla kraven i artiklarna 5-8, vilken har inträffat efter det att den fått sitt erkännande.
- (b) Att övervakningsorganisationen etablerar andra kontor, filialer eller dotterbolag inom unionen än dem som angetts i ansökan.
- (c) Att övervakningsorganisationen beslutar att tillhandahålla tjänster i en annan medlemsstat än vad som angetts i ansökan eller i en medlemsstat där den enligt uppgift har slutat tillhandahålla tjänster i enlighet med punkt d.
- (d) Att övervakningsorganisationen slutar tillhandahålla tjänster i en medlemsstat.

Kommissionen ska enligt artikel 9.2 vidarebefordra all information den får enligt ovan till berörda behöriga myndigheter.

Granskning av beslut om erkännande

Kommissionen kan enligt artikel 10.1 när som helst se över ett beslut om erkännande av en övervakningsorganisation.

Kommissionen ska genomföra en granskning i följande situationer:

- (a) Om en berörd behörig myndighet informerar kommissionen att den har fastställt att en övervakningsorganisation inte längre fullgör uppgifterna i artikel 8.1 i förordning (EU) nr 995/2010 eller inte längre uppfyller kraven i artikel 8.2 i förordning (EU) nr 995/2010 enligt vad som anges i artiklarna 5-8 i denna förordning.
- (b) Om kommissionen har relevant information, inbegripet underbyggda klagomål från tredje part, om att en övervakningsorganisation inte längre uppfyller kraven i artikel 8.1 och 8.2 i förordning (EU) nr 995/2010 och i artiklarna 5-8 i denna förordning.
- (c) Om en övervakningsorganisation har informerat kommissionen om ändringar av det slag som anges i artikel 9.1 a i denna förordning.

När kommissionen inleder en granskning ska den enligt artikel 10.2 bistås av ett granskningsteam som genomför granskningen och utför kontroller.

En sökande ska enligt artikel 10.3 bevilja granskningsteamet tillträde till sina lokaler för kontroll att alla krav i artikel 8 i förordning (EU) nr 995/2010 och artiklarna 5 till 8 i denna förordning uppfylls. De berörda behöriga myndigheterna får delta vid besöket. Den sökande ska erbjuda all hjälp som behövs för att underlätta sådana besök.

Granskningsteamet ska enligt artikel 10.4 skriva en rapport med sina iakttagelser. Stödjande bevis ska bifogas granskningsrapporten. Granskningsrapporten ska omfatta en rekommendation om huruvida erkännandet av övervakningsorganisationen ska återkallas. Granskningsteamet ska sända rapporten till de berörda behöriga myndigheterna. Myndigheterna får yttra sig inom tre veckor från det att rapporten översänts. Granskningsteamet ska ge den berörda övervakningsorganisa-

tionen en sammanfattning av iakttagelserna och slutsatserna i rapporten. Organisationen får yttra sig till granskningsteamet inom tre veckor från det att sammanfattningen överlämnats.

Granskningsteamet ska enligt artikel 10.5 i sin rapport rekommendera att erkännandet återkallas antingen tillfälligt och/eller villkorligt eller permanent, beroende på vad den bedömer krävs utifrån de upptäckta bristerna, om den fastställer att en övervakningsorganisation inte längre fullgör uppgifterna eller uppfyller kraven enligt artikel 8 i förordning (EU) nr 995/2010. Granskningsteamet kan i stället rekommendera att kommissionen utfärdar ett meddelande om korrigerande åtgärder eller en officiell varning, eller att kommissionen inte vidtar ytterligare åtgärder.

Beslut att återkalla erkännande

Kommissionen ska enligt artikel 11.1 besluta om huruvida erkännandet av en övervakningsorganisation ska återkallas antingen tillfälligt och/eller villkorligt eller permanent, med hänsyn till granskningsrapporten som åsyftas i artikel 10.

Om de upptäckta bristerna inte innebär att övervakningsorganisationen, i enlighet med artikel 8.6 i förordning (EU) nr 995/2010, inte längre fullgör uppgifterna eller uppfyller kraven i artikel 8.2 i förordningen, kan kommissionen enligt artikel 11.2 utfärda ett föreläggande om korrigerande åtgärder eller en officiell varning.

Ett beslut om att återkalla erkännandet för en övervakningsorganisation, liksom ett föreläggande eller en varning enligt stycke 2, ska enligt artikel 11.3 delges övervakningsorganisationen i fråga och meddelas behöriga myndigheter i alla medlemsstater i enlighet med artikel 8.6 i förordning (EU) nr 995/2010 inom tio arbetsdagar från det att beslutet fattats.

Dataskydd

Kommissionens delegerade förordning påverkar enligt artikel 12 inte reglerna för behandling av personuppgifter enligt direktiv 95/46/EG och förordning (EG) nr 45/2001.

4 Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr xx/2012

Syftet med förordning (EU) nr XX/2012 är enligt artikel 1 att fastställa tillämpningsföreskrifter för systemet för tillbörlig aktsamhet och hur ofta och på vilket sätt övervakningsorganisationer ska kontrolleras.

Tillämpning av systemet för tillbörlig aktsamhet

Verksamhetsutövare ska enligt artikel 2 tillämpa systemet för tillbörlig aktsamhet på varje specifik typ av timmer eller trävara som tillhandahålls av en viss leverantör inom en period på högst tolv månader, förutsatt att träarterna, avverkningslandet eller avverkningsländerna eller, i tillämpliga fall, de subnationella avverkningsregionerna och avverkningskoncessionerna förblir oförändrade.

Första stycket ska inte påverka verksamhetsutövarens skyldighet att upprätthålla åtgärder och förfaranden som ger tillgång till de uppgifter som avses i artikel 6.1 a i förordning (EU) nr 995/2010 om varje sändning av timmer och trävaror som släpps ut på marknaden av verksamhetsutövaren.

Uppgifter om verksamhetsutövarens leveranser

1. Information om verksamhetsutövarens leveranser av timmer eller trävaror som avses i artikel 6.1 a i förordning (EU) nr 995/2010 ska tillhandahållas enligt artikel 3 i enlighet med punkterna 2, 3 och 4.
2. Det fullständiga vetenskapliga namnet på de träarter som avses i artikel 6.1 a första strecksatsen i förordning (EU) nr 995/2010 ska tillhandahållas om användningen av det vanliga namnet är tvetydigt.
3. Information om den subnationella region som avses i artikel 6.1 a andra strecksatsen i förordning (EU) nr 995/2010 ska tillhandahållas där risken för olaglig avverkning varierar mellan subnationella regioner.
4. Information om den avverkningskoncession som avses i artikel 6.1 a andra strecksatsen i förordning (EU) nr 995/2010 ska tillhandahållas där risken för olaglig avverkning varierar mellan koncessioner i ett land eller subnationella avverkningsregioner.
5. Vid tillämpningen av första stycket ska ett arrangemang som ger rätt till avverkning av timmer inom ett visst område betraktas som en avverkningskoncession.

Riskbedömning och riskreducering

Certifiering eller andra system kontrollerade av tredje part som avses i artikel 6.1 b andra stycket första strecksatsen och i artikel 6.1 c får enligt artikel 4 beaktas

vid riskbedömning och riskreducerande förfaranden om de uppfyller följande kriterier:

- a) De har fastställt och gjort tillgängligt för tredjepartsanvändning ett allmänt tillgängligt kravsystem, som åtminstone ska omfatta alla relevanta krav i den tillämpliga lagstiftningen.
- b) De föreskriver att lämpliga kontroller, inbegripet fältbesök, görs av en tredje part med jämna mellanrum på högst tolv månader i syfte att kontrollera att tillämplig lagstiftning följs.
- c) De inbegriper metoder, kontrollerade av en tredje part, för att spåra timmer som avverkats i enlighet med tillämplig lagstiftning, och trävaror som härrör från sådant timmer, vid varje led i leveranskedjan innan sådant timmer eller sådana trävaror släpps ut på marknaden.
- d) De innefattar kontroller, kontrollerade av en tredje part, för att säkerställa att timmer eller trävaror av okänt ursprung, eller timmer eller trävaror som inte har avverkats i enlighet med tillämplig lagstiftning, inte kommer in i leveranskedjan.

Verksamhetsutövarnas register

Information om verksamhetsutövarens leveranser som avses i artikel 6.1 a i förordning (EU) nr 995/2010 och tillämpning av riskreducerande förfaranden ska enligt artikel 5 dokumenteras i lämpliga register, vilka ska bevaras i fem år och göras tillgängliga för den behöriga myndighetens kontroller. När verksamhetsutövarna tillämpar system för tillbörlig aktsamhet ska de kunna visa hur den insamlade informationen har kontrollerats mot de riskkriterier som föreskrivs i artikel 6.1 b i förordning (EU) nr 995/2010, hur ett beslut om riskreducerande åtgärder har fattats och hur verksamhetsutövaren har fastställt risknivån.

Hur ofta och på vilket sätt övervakningsorganisationer ska kontrolleras

1. De behöriga myndigheterna ska enligt artikel 6 se till att de regelbundna kontroller som avses i artikel 8.4 i förordning (EU) nr 995/2010 utförs minst en gång vartannat år.
2. De kontroller som avses i artikel 8.4 i förordning (EU) nr 995/2010 ska särskilt utföras i följande fall:
 - a) Om en behörig myndighet, när den kontrollerar verksamhetsutövare, upptäcker brister vad gäller effektiviteten eller genomförande av systemet för tillbörlig aktsamhet som inrättats av en övervakningsorganisation.
 - b) Om kommissionen har underrättat de behöriga myndigheterna om att en övervakningsorganisation har genomgått senare ändringar enligt artikel 9.2 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 363/2012 om förfaranderegler för erkännande och återkallande av erkännande av övervakningsorganisationer enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr

995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden.

3. Kontroller ska utföras utan förvarning, utom i de fall då en förhandsanmälan till övervakningsorganisationen krävs för att kontrollerna ska kunna genomföras på ett effektivt sätt.
4. Vidare ska de behöriga myndigheterna utföra kontroller i enlighet med dokumenterade förfaranden.
5. Behöriga myndigheter ska utföra kontroller för att säkerställa efterlevnad av förordning (EU) nr 995/2010, vilka, särskilt och i tillämpliga fall, ska innefatta följande:
 - a) Stickprov, inbegripet granskning på fältet.
 - b) Undersökning av övervakningsorganisationers handlingar och register.
 - c) Intervjuer med övervakningsorganisationens ledning och personal.
 - d) Intervjuer med verksamhetsutövare och handlare eller andra relevanta personer.
 - e) Undersökning av verksamhetsutövares handlingar och register.
 - f) Undersökning av leveransprover från verksamhetsutövare som använder den berörda övervakningsorganisationens system för tillbörlig aktsamhet.

Rapporter om kontroller av övervakningsorganisationer

1. De behöriga myndigheterna ska enligt artikel 7 upprätta rapporter om enskilda kontroller som de har utfört, vilka ska innehålla en beskrivning av det förfarande och de tekniker som tillämpats samt resultat och slutsatser.
2. De behöriga myndigheterna ska tillhandahålla resultaten och slutsatserna i utkastet till rapport till den övervakningsorganisation som har genomgått en kontroll. Övervakningsorganisationen får lämna synpunkter till de behöriga myndigheterna inom den tidsfrist som fastställs av de behöriga myndigheterna.
3. De behöriga myndigheterna ska de utarbeta rapporter som avses i artikel 8.4 i förordning (EG) nr 995/2010 på grundval av rapporterna om enskilda kontroller.

5 Behovet av lagstiftning

Artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden förbjuder utsläppande av timmer från olaglig avverkning eller trävaror som härrör från sådant timmer på marknaden.

En förordning är i enlighet med artikel 288 i Fördraget om EU:s funktionssätt till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna. Artikel 4.1 är alltså direkt gällande rätt i Sverige. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 förutsätter dock kompletterande åtgärder på nationell nivå i vissa avseenden. Medlemsstaterna ska enligt artikel 19 fastställa regler om sanktioner som ska tillämpas vid överträdelser av bestämmelserna i förordningen och vidta alla åtgärder som krävs för att se till att bestämmelserna genomförs. Medlemsstaterna ska anmäla dessa bestämmelser till kommissionen och utan dröjsmål alla ändringar som påverkar dem. Det finns ett behov av att komplettera den aktuella EU-förordningen med bestämmelser om straff för överträdelser av förbudet mot utsläppande på marknaden av olaglig avverkat timmer och träprodukter som härrör från sådant timmer samt med bestämmelser om kontroll över efterlevnaden av förbudet. Bestämmelser om straff för överträdelser av förordningen och bestämmelser om kontroll kräver lagform.

6 Allmänna överväganden

Skogsstyrelsens förslag: De bestämmelser som ska komplettera EU-förordningarna ska tas in i en särskild lag.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag: Förbudet i artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 syftar till att bekämpa olaglig avverkning och den därmed sammanhängande handeln. Förbudet gäller utsläppande på den inre marknaden av olagligt avverkat timmer och trävaror som härrör från sådant timmer. Medlemsstaterna är enligt artikel 19 skyldiga att fastställa regler om sanktioner som ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Enligt 8 kap. 2 § första stycket 2 regeringsformen ska föreskrifter om förhållandet mellan enskilda och det allmänna, under förutsättning att föreskrifterna gäller skyldigheter för enskilda eller i övrigt avser ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden, meddelas genom lag. Hit hör bland annat föreskrifter om brott och om rättsverkan av brott. Undantag från lagkravet kan enligt 8 kap 3 § regeringsformen göras i vissa fall efter riksdagens bemyndigande i lag.

De bestämmelser som ska komplettera EU-förordningarna bör i huvudsak införas i lag. Det bör lämpligen ske i en ny lag, eftersom det inte finns någon befintlig författning där bestämmelserna på ett naturligt sätt kan infogas.

7 Kompletterande föreskrifter

Skogsstyrelsens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ges rätt att meddela de föreskrifter som behövs som komplettering av EU-förordningarna.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag: EU-förordningarna kan behöva kompletteras av föreskrifter på regerings- eller myndighetsnivå i vissa avseenden. Enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 ska handlare spara information i fem år om vilka som har levererat timmer eller trävaror till dem och till vilka handlaren själv leverat till. Ett tydliggörande av detta krav på spårbarhet i leveranskedjan kan behöva göras i nationella bestämmelser för att komplettera EU-förordningen. Det kan också finnas ett behov av kompletterande nationella bestämmelser vad avser systemet för tillbörlig aktsamhet enligt artikel 6 i EU-förordningen. Även t.ex. kravet för en övervakningsorganisation att enligt artikel 8.1 c underrätta behöriga myndigheter kan behöva kompletteras med verkställighetsföreskrifter. Det kan också finnas ett behov för behörig myndighet att utfärda föreskrifter om tekniskt stöd, vägledning och informationsutbyte enligt artikel 13 i EU-förordningen. EU-förordningarna får således anses förutsätta att det meddelas nationella bestämmelser för att precisera dessa eller för att verkställa dem. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför utfärda sådana föreskrifter som behövs som komplettering till EU-förordningarna. Detta bör kunna ske i form av verkställighetsföreskrifter eller med stöd av regeringens restkompetens. Därmed torde ett bemyndigande för regering eller myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter inte vara nödvändigt, men i ett upplysningssyfte bör det införas en bestämmelse som anger att kompletterande föreskrifter kan antas.

Rapportering till kommissionen

I en förordning bör Skogsstyrelsen pekas ut som den myndighet som ska vara behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. Med detta följer att det är Skogsstyrelsen som enligt artikel 8.5 ska underrätta kommissionen om en övervakningsorganisation inte längre utför de uppgifter som anges i artikel 8.1 eller inte längre uppfyller kraven i artikel 8.2.

Det är Skogsstyrelsen som ska ansvara för kommunikationen med Europeiska kommissionen i frågor enligt EU-förordningarna och ansvara för rapporteringen till kommissionen enligt artikel 20 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. Detta bör regleras i en nationell förordning.

Registerfrågor

Skogsstyrelsen bör också i en förordning pekas ut som den myndighet som enligt artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning ska föra register över kontroller. Ett sådant register kommer inte att innehålla känsliga uppgifter i den mening som avses i 13 § personuppgiftslagen (1998:204). Inte heller kommer registret att innehålla uppgifter om anmälningar om brott eller lagöverträdelser, jämför 21 § personuppgiftslagen. Registret kommer att innehålla uppgifter om den som

kontrolleras såsom namn, person- eller organisationsnummer, kontaktuppgifter, uppgifter om verksamheten, uppgifter om utförda kontroller och eventuella korrigeringar åtgärder i form av förelägganden, förbud, beslag etc. Enligt 22 § personuppgiftslagen får uppgifter om personnummer utan samtycke bara behandlas när det är klart motiverat med hänsyn till ändamålet med behandlingen, vikten av en säker identifiering eller något annat beaktansvärt skäl. När det gäller detta register över kontroller är det av avgörande betydelse att det går att identifiera den person som är föremål för kontrollen. Vikten av en säker identifiering bör således ge stöd för att registrera personnummer i registret. Skogsstyrelsens bedömning är således att registret kan föras med stöd av personuppgiftslagen och artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 under förutsättning att myndigheten pekats ut som ansvarig för registret i en förordning beslutad av regeringen.

Tekniskt stöd, vägledning samt informationsutbyte

Av artikel 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 framgår att medlemsstaterna får förse verksamhetsutövarna med tekniskt stöd och annat stöd samt vägledning, med beaktande av situationen för små och medelstora företag i syfte att underlätta efterlevnaden av kraven i förordningen, särskilt vad gäller tillämpningen av ett system för tillbörlig aktsamhet. Medlemsstaterna får även underlätta utbyte och spridning av relevant information om olaglig avverkning, framför allt för att hjälpa verksamhetsutövarna att bedöma risker för att olagligt avverkat timmer eller trävaror släpps ut på marknaden samt vad som är bästa praxis vad gäller genomförandet av EU-förordningen. Frågor kring tekniskt stöd, vägledning och informationsutbyte är en uppgift för behörig myndighet. Det bör regleras i en förordning beslutad av regeringen.

8 Upplysningskyldighet

Skogsstyrelsens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva om att verksamhetsutövare och handlare som tar befattning med timmer och trävaror som omfattas av EU-bestämmelserna om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror ska lämna uppgifter om produktion, inköp, försäljning, import och export samt andra förhållanden av betydelse för tillämpningen av EU-bestämmelserna.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag: Skogsstyrelsen gör bedömningen att det kan finnas ett behov av att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva om att verksamhetsutövare och handlare ska lämna uppgifter om sin näringsverksamhet. Detta kan röra uppgifter om produktion, inköp, försäljning, import och export. Det kan också vara fråga om att lämna uppgifter om det system för tillbörlig aktsamhet som verksamhetsutövaren använder sig av. Uppgifterna ska användas av myndigheten för att kontrollera och följa upp den bedrivna handeln med timmer och trävaror. De föreskrifter som kan bli aktuella bedöms vara sådana föreskrifter enligt 8 kap 2 § punkten 2 regeringsformen som gäller förhållandet mellan enskilda och det allmänna under förutsättning att föreskrifterna gäller skyldigheter för enskilda eller i övrigt avser ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden. Bemyndigandet grundar sig på 8 kap. 3 och 10 §§ regeringsformen.

9 Behörig myndighet och utövandet av kontroll

Skogsstyrelsens förslag: Regeringen ska utse behörig myndighet. Behörig myndighet ska utföra kontroller för att fastställa att verksamhetsutövare uppfyller kraven i artiklarna 4 och 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. Behörig myndighet ska också kontrollera övervakningsorganisationer enligt artikel 8.4 i EU-förordningen.

Skogsstyrelsen bedömning: Skogsstyrelsen bör utses till behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag och bedömning: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 uppställer krav i artikel 10 på att behöriga myndigheter ska utföra kontroller för att fastställa om verksamhetsutövarna uppfyller kraven i artiklarna 4 och 6.

När det gäller vilken eller vilka myndigheter som bör få en funktion som behörig myndighet finns det några myndigheter som ansvarar för frågor inom närliggande områden och som därför kan bli aktuella.

Länsstyrelserna har, enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) tillsynsansvar för frågor som hör till skyddet av djur- och växter. Vidare har länsstyrelsen tillsynsansvar när det gäller handeln med hotade vilda djur och växter enligt rådets förordning (EG) nr 338/97, som kompletterar den s.k. CITES-konventionen, vilken reglerar handel med vilda djur och växter.

Jordbruksverket är den centrala myndigheten för växtskyddsfrågor (fyto-sanitära frågor) samt för CITES-frågor. Myndigheten har också ett ansvar för det s.k. Flegt-licenssystemet. Europeiska unionen har förhandlat fram frivilliga partnerskapsavtal (Flegt-partnerskapsavtal) med timmerproducerande länder, vilka innebär en rättsligt bindande skyldighet för parterna att införa licenssystem och att reglera den handel med timmer och trävaror som anges i dessa frivilliga Flegt-partnerskapsavtal. Jordbruksverket handlägger licensärenden, medan Tullverket kontrollerar att licenserna överensstämmer med timmer- och trävarusändningarna, se förordning (2012:30) om Flegtlicenser för import av timmer.

Skogsstyrelsen är den centrala myndighet som har tillsynsansvar för frågor som relaterar till skogsmark och skogsbruk och har ett tillsynsansvar enligt skogs-vårdslagen och miljöbalken för bl.a. skogsbruksåtgärder och biotopskyddsområden.

Kontrollen över förbudet att på marknaden släppa ut olagligt avverkat timmer och trävaror som härrör från sådant timmer samt att kontrollera verksamhetsutövare och övervakningsorganisationer har beröringspunkter med länsstyrelsens tillsynsansvar för CITES-bestämmelserna. Länsstyrelserna har också en rikstäckande organisation vilket är en fördel för den myndighet som ska utöva kontroll. Från effektivitetssynpunkt är det dock inte den lämpligaste lösningen att lägga ut ett operativt kontrollansvar på 21 olika myndigheter. Kontrollverksamheten bör håll-

las mer samlad och det kan inte vara försvarligt att sprida ut denna verksamhet på ett så stort antal myndigheter vare sig ur ett kostnadsperspektiv eller ur ett kompetensperspektiv.

Förutom länsstyrelserna kan Jordbruksverket och Skogsstyrelsen vara aktuella som den myndighet som ska utöva kontroll. Jordbruksverket har visserligen en kontrollverksamhet som täcker in delar av landet, medan Skogsstyrelsen har en organisation som täcker in hela landet. Skogsstyrelsen har genom sitt tillsynsansvar för skogsvårdslag och skogsbruksrelaterade frågor i miljöbalken ett generellt ansvar för avverkningsrelaterade frågor i skogen som passar väl samman med kontroll av handel med timmer- och träprodukter, särskilt mot bakgrund av att viss kontroll kommer att riktas mot skogsägare som handlar med timmer och trävaror. Skogsstyrelsen anser därmed att det är mest ändamålsenligt att lägga kontrollansvaret hos Skogsstyrelsen.

Verksamhetsutövare och handlare

Av artikel 10.1 framgår att kontroll ska göras av verksamhetsutövare. Verksamhetsutövare definieras i artikel 2 c som varje fysisk eller juridisk person som släpper ut timmer eller trävaror på marknaden. Detta innefattar den som från tredje land levererar timmer eller trävaror för att släppa ut det på den inre marknaden för första gången i samband med en kommersiell verksamhet. Utsläppande på marknaden av leveransen sker när timmer eller trävaror fysiskt finns inom EU och är klarerade i tullen samt när det görs tillgänglig för distribution eller användning i en kommersiell aktivitet, antingen av importören eller av en annan person eller företag, på den inre marknaden. Det krävs således inte att timmer eller trävaror överförs till en annan person eller företag för att det ska anses utgöra ett utsläppande på marknaden.

I bilagan till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 framgår vilka timmer och trävaror som förordningen omfattar. Med timmer avses både rundvirke, grenar och toppar samt stubbar. Stående skog, som säljs för att avverkas och därefter släpps ut på marknaden omfattas inte av EU-förordningens bestämmelser. Konsekvensen av detta blir att om en ägare av skogsmark i Sverige avtalar med exempelvis ett skogsbolag om att skogsbolaget har en rätt att avverka och försälja det som avverkas blir skogsbolaget verksamhetsutövare, eftersom det ägaren av skogsmarken placerar på marknaden är stående skog som alltså inte omfattas av EU-förordningen. Om däremot ägaren av skogsmarken själv avverkar eller enbart köper en avverkningstjänst för att sedan själv sälja det som avverkas är det ägaren av skogsmarken som placerar timmer på marknaden för första gången. I den situationen blir ägaren av skogsmarken att anse som verksamhetsutövare.

Handlare är enligt artikel 2 d en fysisk eller juridisk person som i samband med kommersiell verksamhet köper eller säljer på den inre marknaden timmer eller trävaror som redan släppts ut på marknaden. Behörig myndighet ska inte utföra direkta kontroller av handlare. Handlarna har dock en skyldighet att spara dokumentation om vilka de handlar med, se artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. Behörig myndighet kan vända sig till handlarna för att få del av denna information för att kunna spåra leveranser av timmer och trävaror i ett kontrollsyfte. Detta för att kunna följa handelsströmmar av timmer och

trävaror. Varorna kan således spåras till en verksamhetsutövare för att kunna kontrollera om denne brutit mot förbudet enligt artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 eller för att kontrollera om och hur verksamhetsutövaren använder sig av ett system för tillbörlig aktsamhet.

Kontroll av verksamhetsutövare och systemet för tillbörlig aktsamhet

Av artikel 10.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 ska de behöriga myndigheterna utföra kontroller för att fastställa om verksamhetsutövaren uppfyller kraven i artiklarna 4 och 6. Artikel 4 reglerar verksamhetsutövarnas skyldigheter. Dessa innefattar ett förbud att släppa ut timmer från olaglig avverkning eller trävaror som härrör från sådant timmer på marknaden. Vidare ska verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden visa tillbörlig aktsamhet. De ska tillämpa ett system för tillbörlig aktsamhet som regleras i artikel 6. Verksamhetsutövarna ska även upprätthålla och regelbundet utvärdera det system för tillbörlig aktsamhet som de använder, om de inte använder ett system för tillbörlig aktsamhet som inrättats av en övervakningsorganisation.

Behörig myndighet har således att kontrollera att förbudet att släppa ut olagligt avverkat timmer och trävaror som härrör från sådant timmer efterlevs. Myndigheten har också att kontrollera att verksamhetsutövarna visar tillbörlig aktsamhet. I artikel 10.3 framgår att detta kan innefatta bland annat undersökning av systemet för tillbörlig aktsamhet, inbegripet riskbedömning och riskreducerande förfaranden samt undersökning av handlingar och register som styrker att systemet för tillbörlig aktsamhet och förfarandena fungerar. Behörig myndighet kan också göra stickprov som inbegriper granskningar i fält. Systemet för tillbörlig aktsamhet omfattar således delar som ingår i riskhanteringen: tillgång till information, riskbedömning och reduktion av den risk som fastställs, se beaktandesats 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010.

Kontroll av övervakningsorganisationer

Behörig myndighet har en skyldighet enligt artikel 8.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 samt enligt artikel 6.1 i genomförandeförordningen (EU) nr XX/2012 att regelbundet och minst en gång vartannat år genomföra kontroller av övervakningsorganisationer som tillhandahåller system för tillbörlig aktsamhet för verksamhetsutövare. I artikel 8.1-2 anges att behörig myndighet ska följa upp hur en övervakningsorganisation hanterar och tillämpar sitt system för tillbörlig aktsamhet samt kontrollera att övervakningsorganisationen har rätt förutsättningar för sin uppgift. Det är Europeiska kommissionen som erkänner övervakningsorganisationerna. Om en behörig myndighet fastställer att en övervakningsorganisation inte längre utför sina uppgifter korrekt eller inte längre uppfyller kraven på en sådan organisation ska detta rapporteras till kommissionen som kan återkalla ett erkännande av övervakningsorganisationen.

10 Behörig myndighets skyldighet att verka för att åtgärder vidtas mot överträdelser

Skogsstyrelsens förslag: Den myndighet som utövar kontroll ska verka för att åtgärder vidtas mot överträdelser av lagen, de föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen eller av de EU-förordningar som kompletteras av lagen.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag: Det är av vikt att behörig myndighet vid misstanke om brott som den uppmärksammar i sin verksamhet utan dröjsmål anmäler detta till polis eller åklagare. Det är även viktigt att myndigheten aktivt använder sig av t.ex. vitesinstrumentet och även i övrigt utnyttjar de instrument som är tillgängliga för att säkerställa att lagstiftningen efterlevs.

11 Befogenheter i samband med kontroll

Skogsstyrelsens förslag: Behörig myndighet ska i den utsträckning som behövs för kontrollen ha rätt att på begäran få upplysningar, ta del av handlingar och register samt få tillträde till områden, lokaler, och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar som behövs och ta prover.

Rätten att få del av information och att få tillträde ska också omfatta Europeiska kommissionen och inspektörer och experter som utsetts av kommissionen samt företrädare för behöriga myndigheter i andra medlemsstater inom EU om kontrollen eller åtgärderna sker tillsammans med den svenska behöriga myndigheten.

Behörig myndighet ska utöver vad som följer av EU-förordningarna få meddela förelägganden och förbud som behövs för att lagstiftningen ska följas. Även förelägganden och beslut enligt EU-förordningarna ska kunna förenas med vite.

Om behörig myndighet fattat beslut om beslag med stöd av artikel 10.5 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 ska myndigheten ha rätt att besluta om att på ägarens bekostnad förstöra beslagttaget timmer eller trävaror.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag

Möjlighet att genomföra kontroller

För att kunna upprätthålla en effektiv kontroll är viktigt att behörig myndighet har befogenheter som gör det möjligt att genomföra kontroller och undersökningar av timmer och trävaror som kan härröra från olagligt avverkat timmer.

I regeringens skrivelse ”En tydlig, rättssäker och effektiv tillsyn” (skr. 2009/10:79) redovisar regeringen generella bedömningar för hur en tillsynsreglering bör vara utformad. Bland annat anges att för att bli mer effektiv och rättssäker bör tillsynen vara tydligare och mer enhetlig.

I likhet med vad som framgår i denna skrivelse bör behörig myndighet ha rätt att i den utsträckning som kontrollen fordrar få upplysningar och ta del av handlingar och register. Myndigheten bör också ha rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra erforderliga undersökningar och ta prover. Behörig myndighet ska dock inte kunna begära tillträde till bostäder.

Rätten att få upplysningar och tillträde bör också omfatta Europeiska kommissionen och inspektörer och experter som utsetts av kommissionen, samt företrädare från behöriga myndigheter i andra medlemsstater inom Europeiska unionen. Detta under förutsättning att kontrollen utövas eller åtgärderna utförs tillsammans med företrädare från den svenska behöriga myndigheten. Skälet för detta är att artikel 12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 föreskriver att behöriga myndigheter ska samarbeta med varandra och med kommissionen. Behöriga myndigheter ska utbyta information med de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater samt med kommissionen om allvarliga brister som upptäcks genom de kontroller som avses i artiklarna 8.4 och 10.1. Artikel 8.4 reglerar kon-

trollen av övervakningsorganisationer. Dessa övervakningsorganisationer erkänns av kommissionen och kan vara verksamma i flera medlemsstater inom unionen. Det finns därför ett behov att kommissionen och behöriga myndigheter kan samarbeta vid kontroller för att dessa ska utföras på ett grundligt och effektivt sätt när en övervakningsorganisation har verksamhet i flera medlemsstater inom unionen. Detta behov kan även omfatta kontroller av verksamhetsutövare enligt artikel 10.1 som bedriver verksamhet i flera medlemsstater. Det kan finnas ett behov av ett nära samarbete mellan kommissionen och behöriga myndigheter för att effektivt kunna upptäcka och arbeta förebyggande mot illegal avverkning.

Förelägganden och förbud

En grundläggande förutsättning för att behörig myndighet ska kunna säkerställa efterlevnaden av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 är att myndigheten har möjligheter att vidta åtgärder vid bristande efterlevnad av regelverket.

I artikel 10.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 anges att om det till följd av kontroller framkommer brister får de behöriga myndigheterna utfärda ett föreläggande om korrigerande åtgärder som verksamhetsutövaren ska vidta. Beroende på den typ av brister som upptäcks får de behöriga myndigheterna dessutom omgående vidta tillfälliga åtgärder, vilka bland annat kan omfatta beslag av timmer och trävaror eller förbud att saluföra timmer och trävaror. Ett beslut om beslag eller förbud mot saluföring bör dokumenteras skriftligen i efterhand. Ett sådant beslut ska kunna överklagas hos domstol.

EU-förordningens bestämmelser ska tillämpas direkt av behörig myndighet. Trots att det framgår direkt av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 vilka åtgärder en behörig myndighet kan använda sig av vid fall av bristande efterlevnad av regelverket gör Skogsstyrelsen bedömningen att det finns behov av att även i förslaget till ny lag ge behörig myndighet befogenhet att meddela förelägganden och förbud. Behörig myndighet kan t.ex. ha behov av att förelägga vid vite att få del av handlingar som är nödvändiga för kontrollen av verksamhetsutövarna. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 ställer inte krav på att handlarna ska kontrolleras, men däremot finns i artikel 5 en skyldighet för handlare att spara information i fem år om vem som levererat till dem och till vem leveranser skett och på begäran ge myndigheterna denna information. Det är därför nödvändigt att behörig myndighet kan förelägga handlare att få del av information om varifrån leveranser med timmer och träprodukter kommer och till vem de levereras.

Vad gäller meddelandet av förbud kan även andra typer av förbud förekomma vid sidan av att myndigheterna kan meddela förbud att saluföra timmer och trävaror, t.ex. att förbjuda en viss typ av importverksamhet.

För att undvika en dubbelreglering med EU-rätten bör i bestämmelserna om förelägganden och förbud förtydligas att åtgärderna får vidtas utöver vad som följer av EU-förordningarna som kompletteras av lagen. Det bör vara möjligt att förena förelägganden och förbud som meddelas med stöd av lagen, de föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen samt sådana EU-förordningar som kompletteras av lagen med vite.

Beslag

Behörig myndighet kan med stöd av artikel 10.5 a beslagta timmer och trävaror som kommer att eller har släppts ut på marknaden i strid mot artikel 4.1 i förordning (EU) nr 995/2010. Med begreppet beslag i EU-förordningen avses inte en straffrättslig åtgärd utan snarare ett omhändertagande som ett led i en kontrollåtgärd. Ett sådant beslut gäller omedelbart om inte myndigheten bestämmer annat. Det innebär att en myndighet kan beslagta timmer och trävaror direkt på plats vid en kontroll. Ett sådant beslut om beslag bör skriftligen dokumenteras av myndigheten i efterhand.

Om timmer eller trävaror tagits i beslag med stöd av artikel 10.5 a bör dessa kunna förstöras på ägarens bekostnad. Detta bör om möjligt i regel ske först efter att beslutet om beslag vunnit laga kraft. Behörig myndighet bör i samband med verkställandet undersöka möjligheten att bortskaffa timret eller trävarorna för ett ändamål av allmänt intresse, jämför beaktandesats 27 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010, t.ex. genom att varorna tas tillvara som bränsle i ett värmekraftverk eller liknande.

Beslutet om beslag och beslut om förstörande av timmer eller trävaror bör kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

I lagen bör, i anslutning till att en beslagtagen vara kan förstöras på ägarens bekostnad, tas in en upplysning om beslag enligt artikel 10.5 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010.

Skyldighet att tillhandahålla hjälp

Av artikel 10.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 följer att verksamhetsutövarna ska erbjuda allt bistånd som är nödvändigt för att underlätta genomförandet av kontrollerna. Därmed är en bestämmelse om detta i den nu föreslagna lagen överflödigt eftersom skyldigheten att tillhandahålla hjälp följer direkt av EU-förordningen.

12 Biträde av Polismyndigheten

Skogsstyrelsens förslag: Polismyndigheten ska lämna behörig myndighet den hjälp som behövs vid kontroll enligt lagen. Hjälp av Polismyndigheten får begäras endast när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att kontrollen inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenheter enligt 10 § polislagen (1984:387) behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag: Polisen har en exklusiv rätt att använda våld och saken regleras bl.a. i 10 § polislagen (1984:387). Här föreskrivs bl.a. att polisen får använda våld i samband med att man biträder någon som i sin myndighetsutövning ska bereda sig tillträde till byggnad, rum eller område. Enligt föreskrifter i ett stort antal författningar har polisen i olika sammanhang ålagts en skyldighet att bistå andra myndigheter med handräckning för att myndigheterna ska kunna fullgöra sina uppgifter. En grundläggande princip är därvid att en myndighet endast ska begära biträde av polisen om uppgiften inte kan lösas på annat sätt.

13 Sanktioner

13.1 Straff eller sanktionsavgift

Skogsstyrelsens förslag: Överträdelse av förbudet i artikel 4.1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 bör sanktioneras med straff.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag: Medlemsstaterna ska enligt artikel 19 i förordning (EU) nr 995/2010 fastställa regler om sanktioner som ska tillämpas vid överträdelser av bestämmelserna och vidta alla åtgärder som krävs för att se till att de genomförs. Dessa sanktioner ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. De sanktionsformer som kan uppfylla förordningens krav är straff och sanktionsavgift.

Kriminalisering för att förhindra överträdelser av olika normer ska användas med försiktighet (jfr prop. 1994/95:23 s. 53 ff.). En kriminalisering kan trots det vara befogad om alternativa sanktioner inte står till buds eller inte skulle vara rationella eller skulle medföra oproportionerligt höga kostnader. Det kan också vara befogad med hänsyn till gärningens allvar. En kriminalisering förutsätter vidare att straffsanktionen är ett effektivt medel för att motverka det icke önskvärda beteendet och att rättsväsendet har resurser att klara av den eventuellt ytterligare belastning som kriminaliseringen innebär.

När det gäller att avgöra om sanktionsavgifter kan vara ett alternativ till straff kan ledning hämtas i proposition 1981/82:142 om ändring i brottsbalken ("Ekonomiska sanktioner vid brott i näringsverksamhet"). I propositionen redovisas några vägledande principer för användningen av sanktionsavgifter, bland annat att en sanktionsavgift bör knyta an till ett enkelt, objektiva och lätt konstaterbart faktum.

Ett system med sanktionsavgifter används ofta för att åstadkomma ett enklare och snabbare beivrande av regelbrott. Många gånger ges därför en administrativ myndighet rätt att, som första instans, besluta om sanktioner. Sanktionsavgifter bör i sådana fall endast avse lätt konstaterbara överträdelser där utredningsinslaget är begränsat. Ansvar är således vanligtvis strikt i dessa fall. Ett stort utredningsmaterial eller ett behov av mer omfattande bevisvärdering, särskilt ifråga om muntliga utsagor, talar för att utdömande av en sanktion bör föregås av domstolsprövning. Sanktionsavgifter ska vidare drabba alla som överträder reglerna lika och avgifterna ska vara anpassade till överträdelserna enligt schabloner. Överträdelser av förbudet i artikel 4.1 i förordning (EU) nr 995/2010 handlar om utsläppande på marknaden av olagligt avverkat timmer eller trävaror som härrör från sådant timmer. Begreppet "utsläppande på marknaden" innebär att för första gången släppa ut varor på inre marknaden. "Utsläppande på marknaden" kan innefatta en rad olika situationer, t.ex. innehav för försäljning, utbudande till försäljning, försäljning och distribution. Utsläppande på marknaden av olagligt avverkat timmer och trävaror som härrör från sådant timmer kan rymma olika grader av brottslighet, t.ex. om man jämför olagligt avverkat timmer som härrör från en omfattande skövling av regnskog jämfört med att en svensk skogsägare avverkat skog utan några särskilda natur- och kulturmiljövärden, men inte underrättat Skogsstyrelsen om avverkningen. De tänkbara överträdelsernas allvar talar för att

sanktionsavgifter vore mindre lämpligt. Förbudet att släppa ut timmer och trävaror på marknaden som härrör från olaglig avverkning kan omfatta både små privata skogsägare och stora multinationella bolag. Detta medför att det är svårt att fastställa en lämplig nivå för sanktionsavgifter.

För att sanktionsavgifter inte i första hand ska belasta rättsväsendet krävs att första instans utgörs av en administrativ myndighet. Med detta följer att utredningsinslaget i handläggningen av sanktionsavgifter måste vara begränsat. Skogsstyrelsen gör bedömningen att utsläppande på marknaden av olagligt avverkat timmer och trävaror som härrör från sådant timmer kommer att kräva mer omfattande utredningar, vilket medför att överträdelser av förbudet mot utsläppande på marknaden av olagligt avverkat timmer och trävaror som härrör från sådant timmer är mindre lämpat för ett system med sanktionsavgifter.

Skogsstyrelsen anser att ansvar för överträdelser av förbudet i artikel 4.1 i förordning (EU) nr 995/2010 i vissa fall bör göras beroende av uppsåt eller grov oaksamhet. Att pröva en gärnings subjektiva rekvisit bör inte göras av en administrativ myndighet utan bör prövas av domstol. Detta talar också för att sanktionsavgifter inte bör användas.

Antalet anmälningar och överträdelser av förbudet i artikel 4.1 i förordning (EU) nr 995/2010 förväntas dock bli relativt få. Därmed blir belastningen på rättsväsendet begränsat. En straffsanktionering bedöms som ett effektivt sätt att motverka överträdelser. Sammanfattningsvis talar övervägande skäl för en straffsanktionering av överträdelser av artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010.

13.2 Straff vid överträdelse av förbudet mot utsläppande på marknaden

Skogsstyrelsen förslag: Den som uppsåtligen eller av oaksamhet bryter mot förbudet att på marknaden släppa ut olagligt avverkat timmer och trävaror som härrör från sådant timmer ska dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Om gärningen är att anse som grov döms till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

Om gärningen är att anse som ringa ska inte dömas till ansvar.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag

Utsläppande på marknaden

Enligt artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 avses med utsläppande på marknaden leverans för första gången, oberoende av leveranssätt och försäljningsteknik, av timmer och trävaror på den inre marknaden för distribution eller användning i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller gratis. Den inbegriper också leverans genom distanskommunikation enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal. Leveranser på den inre marknaden av trävaror som härrör från timmer eller trävaror som redan har släppts ut på

den inre marknaden ska inte utgöra ett ”utsläppande på marknaden”. Detta innebär att artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 endast reglerar huruvida ett första utsläppande på unionsmarknaden är tillåten eller inte. Med utsläppande på marknaden (”placing on the market” i den engelska versionen) menas att både mot betalning och gratis släppa ut varor på marknaden till en tredje part. Inom ramen för regelverket faller därmed situationen när en näringsidkare importerar timmer eller trävaror från tredje land och saluför timret eller trävarorna på unionsmarknaden.

När en ägare av svensk skogsmark själv avverkar egen skog eller enbart köper en avverkningstjänst för att avverka egen skog samt därefter använder det avverkade virket som insatsvara i en vidareförädling i till exempel egen industri, som ett sågverk, sker utsläppandet på marknaden när de avverkade virket görs tillgängligt av ägaren för distribution eller användning i den egna kommersiella verksamheten.

Även situationen att någon importerar pellets från tredje land till Sverige för att använda dessa som bränsle i ett värmekraftverk är användning i kommersiell verksamhet och således att betrakta som ett utsläppande på marknaden.

Olaglig avverkning

I beaktandesats 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 anges att i brist på en internationellt erkänd definition bör lagstiftningen i det land där timret avverkas, inklusive förordningar och tillämpningen i det landet av internationella konventioner som landet anslutit sig till, ligga till grund för definitionen av vad som utgör olaglig avverkning.

Artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 definierar några centrala begrepp däribland ”lagligt avverkat” som avverkat i enlighet med den tillämpliga lagstiftningen i avverkningslandet, och ”olagligt avverkat” som avverkat i strid med den tillämpliga lagstiftningen i avverkningslandet. ”Tillämplig lagstiftning” definieras som den gällande lagstiftningen i avverkningslandet i fråga om: rätt till avverkning av timmer inom lagliga i vederbörlig ordning offentliggjorda gränser; betalning för avverkningsrätter och timmer, inklusive avgifter för avverkning av timmer; avverkning av timmer, inklusive miljö- och skogslagstiftning inklusive skogsförvaltning och bevarande av den biologiska mångfalden som är direkt relaterade till avverkning av timmer; tredje parters lagliga rättigheter avseende sådan användning och besittningsrätt som påverkas av avverkning av timmer samt handel och tullar i den mån som skogsbrukssektorn berörs.

Det är alltså i den nationella lagstiftningen som man måste ta ställning till vad som är att anse som olagligt avverkat inom landet.

I definitionen av ”tillämplig lagstiftning” nämns rätt till avverkning inom lagliga i vederbörlig ordning offentliggjorda gränser. I Sverige torde inte fastighetsgränser och vem som är ägare till dessa utgöra ett problem i förhållande till vem som har rätten att avverka. Rätten till egendom är grundlagsskyddad jämlikt 2 kap. 18 § regeringsformen. Denna rätt kan bara inskränkas under vissa i lag angivna förhållanden. Om någon skulle avverka på annans fastighet utan medgivande från äga-

ren till skogsmarken vore detta ett tillgreppsbrott enligt 8 kap. brottsbalken, vilket vore att anse som en olaglig avverkning.

I definitionen av tillämplig lagstiftning nämns lagstiftning om betalning för avverkningsrätter och timmer, inklusive avgifter för avverkning av timmer. I 14 § skogsvårdslagen (1979:429) uppställs krav på Skogsstyrelsen ska underrättas om en avverkning. En sådan underrättelse är inte förenad med avgifter. I vissa fall krävs tillstånd för avverkning, se 15 § skogsvårdslagen som anger att det krävs Skogsstyrelsens tillstånd för att få avverka i fjällnära skog och 27 § skogsvårdslagen som kräver tillstånd för att få avverka i ädellövskog. Dessa tillstånd är inte förenade med avgifter. Det finns således ingen tillämplig lagstiftning i Sverige som ställer krav på betalning för avverkningsrätter och timmer eller andra avgifter för avverkning.

Definitionen anger även som tillämplig lagstiftning, lagstiftning om avverkning av timmer, inklusive miljö- och skogslagstiftning, inklusive skogsförvaltning och bevarande av den biologiska mångfalden som är direkt relaterade till avverkning av timmer. Denna lagstiftning utgörs i vår nationella lagstiftning av skogsvårdslagen och miljöbalken och därtill hörande förordningar och föreskrifter. I definitionen anges att relevanta bestämmelser ska vara direkt relaterade till avverkning av timmer.

Överträdelse av skogsvårdslagen och miljöbalken kan utgöra olaglig avverkning om överträdelsen direkt relaterar till en avverkning. Direkt relaterat till en avverkning kan dock inte bestämmelser om återväxt anses vara, eftersom en sådan åtgärd är något som sker efter avverkning och skyldigheten att säkra återväxten tidsmässigt inträder ett antal år efter avverkningen ägt rum. Återväxt är en del av den svenska skogsskötseln, men kan inte ses som en del av avverkning i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. Detta gäller t.ex. även bekämpning av insektsjärning i skog, det är en del av skogsskötseln, men är inte direkt relaterat till avverkning i sig. Däremot kan underlåtenhet att underrätta Skogsstyrelsen om en avverkning eller underlåtenhet söka tillstånd för avverkning i fjällnära skog eller i ädellövskog direkt relatera till en olaglig avverkning. I miljöbalken kan överträdelse mot områdesskyddsbestämmelser utgöra olaglig avverkning om man genom avverkning skadat naturmiljön eller miljövärden i t.ex. ett naturreservat eller ett biotopskyddsområde. Även otillåten miljöverksamhet kan vara olaglig avverkning, t.ex. en åtgärd i ett Natura 2000-område, under förutsättning att åtgärden kan relateras till en avverkning. Det behöver dock inte vara fråga om en överträdelse av en skyldighet som följer direkt av lag. Det kan också vara att inte rätta sig efter ett föreläggande eller bryta mot ett förbud som relaterar till avverkning. Olaglig avverkning kan också vara att inte följa villkor i beslutade tillstånd för avverkning. En brist på efterlevnad av myndighetsbeslut bör således anses vara en olaglig avverkning i den mening som avses i artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010, om besluten relaterar till en avverkning.

EU-förordningen ger inget svar på vad som krävs i bevishänseende för att det ska vara frågan om en olaglig avverkning. Det bör dock generellt sett inte krävas att det finns en lagakraftvunnen dom på att någon har gjort sig skyldig till ett brott mot en relevant bestämmelse. Omständigheterna kan vara sådana att det ändå står klart att det handlar om en olaglig avverkning i förordningens mening. Exempel-

vis bör det vara ganska lätt att slå fast att någon avverkat ädellövskog utan att ha erforderligt tillstånd.

Definitionen av tillämplig lagstiftning anger även tredje parters lagliga rättigheter avseende sådan användning och besittningsrätt som påverkas av avverkning av timmer. Samers rättigheter avseende avverkning och besittningsrätt som påverkas av avverkning regleras i skogsvårdslagen, se 13 b, 16, 18 b, 20 och 31 §§. I 17-21 §§ rennäringslagen (1971:437) regleras samers rätt till avverkning på annans mark.

I definitionen av tillämplig lagstiftning omnämns även handel och tullar i den mån skogsbrukssektorn berörs. Någon särskild lagstiftning som särskilt berör handel och tullar inom skogsbrukssektorn finns för närvarande inte.

Vad som kan anses utgöra olagligt avverkat timmer och trävaror som härrör från sådant timmer blir ytterst en fråga för domstol att ta ställning till. Det står dock klart att en bedömning av detta måste ta sin utgångspunkt i förordning (EU) nr 995/2010 om vilken lagstiftning som är att bedöma som tillämplig lagstiftning enligt artikel 2 i förordningen.

Om det kan konstateras att det skett en olaglig avverkning inom landet, t.ex. för att någon har dömts för ett brott enligt skogsvårdslagen som är relaterat till avverkning eller att ett beslut som relaterar till avverkning som fattats av en förvaltningsmyndighet inte efterlevts är det enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 förbjudet att släppa ut timmer eller trävaror på marknaden som härrör från den olagliga avverkningen. Ett brott mot EU-förordningen sanktioneras med stöd av förslaget till ny lag om handel med timmer och trävaror.

Straffbart

Om det enbart skulle ställas krav på uppsåt för ett straffbart handlande finns det en uppenbar risk att regleringen inte får den effekt som är avsedd. Syftet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 är att förmå verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden att visa tillbörlig aktsamhet, dvs. påverka deras beteende till att vara mer ansvarstagande och omsorgsfullt i handeln med timmer och trävaror, se beaktandesats 12 i EU-förordningen. EU-förordningen ställer även krav på effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner. Mot denna bakgrund, bör även verksamhetsutövares oaktsamma handlande vara förenat med straffansvar.

Det bör kunna ställas krav på att den som yrkesmässigt släpper ut timmer och trävaror på den inre marknaden, där det är oklart om produkterna härrör från olaglig avverkning, genom aktiva åtgärder försäkras sig om att de inte härrör från sådan avverkning, t.ex. genom att skaffa sig ytterligare information eller ansluta sig till en övervakningsorganisations system för tillbörlig aktsamhet. En underlåtenhet att inte vidta aktiva åtgärder får anses vara en straffbar oaktsamhet.

Straffskala

Syftet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 är bland annat att komma tillrätta med avverkning som ett miljömässigt problem, se beak-

tandesatserna 3-4 och 8 i förordningen. Straffvärdet för brott av normalgraden bör därför vara jämförbart med straffvärdet i miljöbalken för miljöbrott (se prop. 1997/98:45, del 1 s. 527 f. och prop. 2005/06:182 s 65) och därmed sträcka sig från böter till fängelse i högst två år.

Enligt förslaget ska grova fall dömas till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. För att en gärning ska bedömas som grov ska brottsligheten utgjort led i t.ex. en systematisk skövling av skog som pågått under en längre tidsperiod och som skett i stor omfattning, i vinstsyfte eller i särskilt skyddsvärda områden. Bakgrunden till förordning (EU) nr 995/2010 är att komma tillrätta med det internationella problem som olaglig avverkning av skog utgör för miljön i vid bemärkelse samt att den olagliga tillverkningen även underminerar det hållbara skogsbruket och dess utveckling, inbegripet den kommersiella lönsamheten för de verksamhetsutövare som agerar enligt lagstiftningen. Straffvärdet för ett grovt brott förslås bli detsamma som gäller vid grova brott vid överträdelse av CITES-reglerna, se 29 kap 2 b § miljöbalken om grovt artskyddsbrott. Enligt artikel 3 i förordning (EU) nr 995/2010 ska status för timmer och trävaror som omfattas av CITES-bestämmelserna anses lagligt avverkade om de uppfyller förordning (EG) nr 338/97 och dess tillämpningsföreskrifter. Ett grovt brott mot artikel 4.1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 bör mot bakgrund av CITES-bestämmelserna harmoniseras med straffvärdet för grovt artskyddsbrott i 29 kap. 2 b § miljöbalken. Båda regelverken har i vissa delar samma syften, som att t.ex. bevara den biologiska mångfalden, se beaktandesats 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010.

Om en gärning är ringa ska den inte leda till straffrättsligt ansvar. En gärning kan anses vara ringa om det rör sig om saluföring av en enstaka produkt eller om en gärning framstår som obetydlig med hänsyn till intresset av att motverka olaglig avverkning och den därmed sammanhängande handeln.

Artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 är begränsad till kommersiell verksamhet. Privatpersoner omfattas således inte av förordningens definition av utsläppande på marknaden eftersom det uppställs ett krav på kommersiell verksamhet. Försäljning av några enstaka träföremål kan inte anses utgöra kommersiell verksamhet.

Företagsbot

Vid sidan om den nu föreslagna lagen om handel med timmer och trävaror finns systemet för företagsbot (se prop. 2005/06:59).

En förutsättning för åläggande av företagsbot är att ett brott ska ha begåtts i utövningen av näringsverksamhet. Ett brott anses begånget i näringsverksamhet om det ingår som ett led i näringsidkares verksamhet. Det ska alltså ha en klar anknytning till den verksamhet som bedrivs av näringsmannen, antingen i egenkap av näringsidkare eller företrädare för eller anställd hos den som bedriver näring.

Företagsbot ska öka incitamenten för en näringsidkare att organisera verksamheten på ett sätt som motverkar överträdelser av lagstiftningen. Företagsbot är tänkt att bidra till en sund konkurrens på lika villkor.

I 36 kap. 7 § brottsbalken föreskrivs att för brott som har begåtts i utövningen av näringsverksamhet ska på yrkande av allmän åklagare näringsidkaren åläggas företagsbot om det för brottet är föreskrivet strängare straff än penningböter och näringsidkaren inte har gjort vad som vad som skäligen kunnat krävas för att förebygga brottsligheten *eller* brottet har begåtts av en person i ledande ställning grundad på befogenhet att företräda näringsidkaren eller att fatta beslut på näringsidkarens vägnar *eller* en person som annars haft ett särskilt ansvar för tillsyn eller kontroll i verksamheten.

Företagsbot kan fastställas till lägst 5 000 kr och högst 10 miljoner kronor.

13.3 Behov av sanktion vid överträdelser av EU-bestämmelser om system för tillbörlig aktsamhet

Verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden ska visa tillbörlig aktsamhet. Genom att använda sig av ett system för tillbörlig aktsamhet kan de uppfylla detta krav enligt artikel 4.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. Verksamhetsutövarna ska också upprätthålla och regelbundet utvärdera det som system för tillbörlig aktsamhet som de använder, utom när de använder ett system för tillbörlig aktsamhet som inrättats av en övervakningsorganisation, se artikel 4.3 i förordningen. Om en verksamhetsutövare inte använder sig av ett system för tillbörlig aktsamhet skulle en sådan situation vara möjlig att straffsanktionera. Skogsstyrelsen anser emellertid att en överträdelse av artikel 4.2 inte bör sanktioneras med straff. Behörig myndighet har i uppgift att kontrollera att verksamhetsutövarna tillämpar ett system för tillbörlig aktsamhet. Enligt förslaget till ny lag om handel med timmer och trävaror föreslås att behörig myndighet ska ges befogenhet att meddela förelägganden och förbud samt att i sådana beslut sätta ut vite. Behörig myndighet har således möjlighet att förelägga verksamhetsutövare att tillämpa ett system för tillbörlig aktsamhet eller vidta korrigerande åtgärder i tillämpningen av systemet för tillbörlig aktsamhet. Som påtryckningsmedel är vitet effektivt i och med att det kan anpassas efter den enskilde verksamhetsutövarens betalningsförmåga. Av 3 § viteslagen (1985:205) framgår att när vite föreläggs, ska det fastställas till ett belopp som med hänsyn till omständigheterna i övrigt kan antas förmå den enskilde att följa föreläggandet som är förenat med vite. Skogsstyrelsen gör bedömningen att detta är en tillräckligt effektiv sanktion för att förmå verksamhetsutövare att tillämpa ett system för tillbörlig aktsamhet samt att upprätthålla och regelbundet utvärdera det system som används (om verksamhetsutövaren inte valt att använda sig av en övervakningsorganisations system). Att införa straff för samma gärning är därmed inte nödvändigt.

13.4 Förverkande

Skogsstyrelsens förslag: Utbyte av brott enligt den föreslagna lagen ska kunna förklaras förverkat med stöd av reglerna om förverkande i 36 kap brottsbalken (BrB).

Skälen för Skogsstyrelsens förslag: De grundläggande reglerna om förverkande finns i 36 kap. BrB. Där regleras bl.a. under vilka förutsättningar som förverkande får beslutas och mot vem som en talan om förverkande kan riktas. Enligt

36 kap. 1 § BrB ska utbyte av brott förverkas om det inte är uppenbart oskäligt. Utbyte av brott är både konkret egendom som någon kommit över genom brott och det till penningbelopp uppskattade värdet av vad som har åtkommit. I 36 kap. 2 § BrB regleras förverkande av egendom som har använts som hjälpmedel vid brott. I 36 kap. 3 § BrB finns bestämmelser som reglerar förverkande i vissa fall av föremål som riskerar att komma till brottslig användning. Bestämmelsen tar sikte på typiska brottsverktyg.

Genom en ändring 2005 i 36 kap. BrB gjordes reglerna om förverkande i samband med brott generellt tillämpliga inom specialstraffrätten om det för brottet föreskrivs fängelse i mer än ett år. Ändringen tog sikte på författningar som saknade bestämmelser om förverkande. Enligt propositionen "Utökade möjligheter att förverka utbyte av och hjälpmedel vid brott m.m." (prop. 2004/05:135 s. 97) bör för sådana brott som har ett straffmaximum på ett år eller lägre krävas särskilda skäl i de enskilda fallen för att bestämmelser om utbytesförverkande ska anses vara motiverade.

Eftersom brott mot Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 ska föranleda böter eller fängelse i högst två år är brottsbalken regler om förverkande direkt tillämpliga.

Då det är förbjudet att släppa ut timmer från olaglig avverkning eller trävaror som härrör från sådant timmer på marknaden ska föremål för brott kunna förverkas. Förverkande av utbyte är en särskild rättsverkan av brott och inte något straff. Förverkandet är emellertid en del av den samlade reaktionen på ett brott. Utgångspunkten vid förverkande av utbyte är att den som har begått ett brott inte ska göra någon vinst på sin brottslighet. Den vinning som eventuellt kan uppkomma vid otillåten bedriven verksamhet bör därför kunna bli föremål för förverkande.

14 Överklagande

Skogsstyrelsens förslag: Behörig myndighets beslut om föreläggande eller förbud enligt den nya lagen ska kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller behörig myndighets beslut om att beslagta timmer eller trävaror samt förstöra dessa på ägarens bekostnad.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag: Behörig myndighets beslut om föreläggande eller förbud är av sådan art att de måste kunna överklagas till domstol. Detsamma gäller behörig myndighets beslut att beslagta timmer eller trävaror som har släppts ut på marknaden eller som är avsedda att släppas ut på marknaden samt förstöra dessa på ägarens bekostnad.

Förvaltningsbeslut överklagas enligt 22 a § förvaltningslagen (1986:223) som huvudregel hos allmän förvaltningsdomstol. Detta bör gälla även i fråga om beslut som fattas enligt den nu föreslagna lagen. I enlighet med vad som i allmänhet gäller för likartade mål bör det dessutom krävas prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten. Bestämmelser om detta bör föras in i den nya lagen.

15 Tullagen

Skogsstyrelsens förslag: I tullagen (2000:1281) ska det anges att Tullverket på begäran ska tillhandahålla Skogsstyrelsen uppgifter som förekommer hos Tullverket som rör import eller export av varor, som Skogsstyrelsen behöver för att genomföra kontroller i egenskap av behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag: Ett effektivt samarbete mellan Tullverket och Skogsstyrelsen är av stor betydelse för en fungerande kontroll av handeln med timmer och trävaror. Skogsstyrelsen kan t.ex. behöva få importen från ett visst land eller inom en särskild produktkategori klarlagd eller få information för att kunna spåra särskilda produkter eller importörer. Den nuvarande sekretessregleringen försvårar i dag ett effektivt sådant samarbete.

Enligt 27 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller för uppgift om enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden sekretess i myndighets verksamhet som avser bestämmande av skatt eller taxering eller i övrigt fastställande av underlag för bestämmande av skatt. Med skatt avses även tull, se 27 kap. 1 § tredje stycket. Uppgift hos Tullverket får enligt 27 kap. 3 § dock lämnas ut om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada eller men. I 27 kap. 2 § föreskrivs att sekretess även gäller i bl.a. annan verksamhet som avser tullkontroll.

I 10 kap. 28 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen anges att sekretess inte hindrar att en uppgift lämnas till en annan myndighet om uppgiftsskyldigheten följer av lag eller förordning. I 10 kap. 27 § (den s.k. generalklausulen) anges att en sekretessbelagd uppgift får lämnas till en myndighet, utöver vad som följer av 10 kap. 2, 3, 5 och 15-26 §§, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas ut har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Generalklausulen hindrar i och för sig inte att utbyte av uppgifter mellan myndigheter sker rutinmässigt. Offentlighets- och sekretesslagen bygger emellertid på att rutinmässigt uppgiftsutbyte i regel ska vara författningsreglerat.

En sådan bestämmelse om överlämnade av uppgifter från en myndighet till en annan som avses i 10 kap. 28 § finns i 11 kap. 6 § tullagen. Enligt denna bestämmelse ska Tullverket på begäran tillhandahålla ett antal, i paragrafen uppräknade, myndigheter uppgifter som förekommer hos Tullverket och som rör import eller export av varor. Bestämmelsen innebär att Tullverket ska lämna ut uppgifter till dessa myndigheter utan att en föregående sekretessprövning görs. Införandet motiverades med intresset av en effektiv tillsyn över de importerade produkter som respektive myndighet ansvarar för.

Samarbetet mellan Tullverket och Skogsstyrelsen skulle kunna underlättas betydligt genom att även Skogsstyrelsen, utan föregående sekretessprövning, får tillgång till uppgifter från Tullverket som rör import och export av varor. Några avgörande skillnader finns inte mellan den tillsyn som bedrivs av de myndigheter som idag omfattas av bestämmelsen i 11 kap 6 § tullagen och den kontroll som ska bedrivas av Skogsstyrelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. Skogsstyrelsen bör därför på samma sätt som övriga uppräknade

nande myndigheter i 11 kap. 6 § tullagen ha möjlighet att utan föregående prövning få tillgång till information som finns hos Tullverket rörande import och export av varor. Det är endast uppgifter som behövs för behörig myndighets kontrollverksamhet enligt EU-förordningen, som ska lämnas ut.

16 Offentlighets- och sekretessförordningen

Skogsstyrelsens förslag: I bilagan till offentlighets- och sekretessförordningen, i anslutning till 9 §, bör tas in ett sekretesskydd för verksamhet som består i utredning, planering och tillsyn hos Skogsstyrelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 och förslaget till lag om handel med timmer och trävaror.

Skälen för Skogsstyrelsen förslag: Skogsstyrelsen antas komma att få ett ansvar som behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. I egenskap av behörig myndighet kommer Skogsstyrelsen att få del av uppgifter som rör enskilda affärs- eller driftförhållanden. Om sådana uppgifter helt skulle sakna ett sekretesskydd i offentlighets- och sekretesslagstiftningen finns en risk att enskild kan komma att lida skada om uppgifterna röjs. Om ett sekretesskydd saknas för denna typ av uppgifter föreligger också en risk att enskilda inte vill lämna ifrån sig uppgifter till myndigheten, vilket skulle försämra, försvåra och fördyra myndighetens kontrollverksamhet. Ett sekretesskydd för uppgifter om enskilda affärs- eller driftförhållanden är också nödvändigt, inte bara för uppgifter i samband med kontroll, men även för uppgifter som rör utredning och planering av den verksamhet som berörs av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 och förslaget till lag om handel med timmer och trävaror. Detta eftersom behörig myndighet har ett övergripande ansvar, inte bara för kontroll, men också för tekniskt stöd och annat stöd samt vägledning enligt artikel 13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 i syfte att underlätta efterlevnaden av bestämmelserna för verksamhetsutövarna. Detta innefattar inte kontroll, utan är mer av karaktären planering och utredning. Detta kan komma att innefatta en hantering av uppgifter om enskildas affärs- eller driftförhållanden. Det är även en uppgift för behörig myndighet att rapportera till EU-kommissionen om tillämpningen av regelverket enligt artikel 20 i EU-förordningen, vilket kan innefatta arbetsuppgifter av en mer utredande karaktär inom myndigheten. En reglering av denna myndighetsverksamhet bör således ske i bilagan till offentlighets- och sekretessförordningen för sekretess enligt 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen jämförd med 9 § offentlighets- och sekretessförordningen.

17 Finansiering av kontrollverksamheten

Skogsstyrelsens förslag: Behörig myndighets kontrollverksamhet ska bekostas av offentliga medel.

Skälen för Skogsstyrelsens förslag: Skogsstyrelsen anser att med hänsyn till typen av kontroll med ett flertal verksamhetsutövare, som delvis utgörs av en grupp icke-kända kontrollobjekt, samt i avsaknad av centrala register för identifiering av dessa, är en avgiftsfinansierad kontroll förenad med, dels administrativa svårigheter, dels betydande administrativa kostnader för hanteringen av ett avgiftssystem. Kontrollen bör istället bekostas av allmänna medel. Kontrollfrekvensen förväntas bli låg till följd av små risker med olaglig avverkning inom landet. Risken att importerat timmer och trävaror som härrör från olaglig avverkning släpps ut på unionsmarknaden i Sverige är i nuläget svårare att bedöma omfattningen av. Kontrollmyndighetens administrativa kostnader kan antas bli oproportionellt höga i förhållande till det antal kontroller som ska genomföras, vilket talar för att kontrollsystemet inte ska avgiftsfinansieras.

18 Ekonomiska konsekvenser

Lagens syfte och alternativa lösningar

Förslagen innehåller bland annat bestämmelser om uppgiftsskyldighet, kontroll, föreläggande och förbud, beslag och straffbestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 av den 20 oktober 2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden. Medlemsstaterna åläggs att fastställa regler om sanktioner och vidta alla åtgärder som krävs för att se till att bestämmelserna genomförs. En reglering är således nödvändig eftersom det annars finns risk att Europeiska kommissionen inleder överträdelseförfarande mot Sverige.

Vilka berörs av regleringen

Aktörer som direkt berörs av regleringen är framför allt verksamhetsutövare, handlare, behörig myndighet och övervakningsorganisationer. Berörda verksamhetsutövare kan delas in i tre olika kategorier.

Första kategorin är ägare av skogsmark i Sverige som själva avverkar, eller har anlitat en entreprenör att avverka virket och därefter saluför virket på virkesmarknaden eller använder det i egen förädling för att senare saluföra på den förädlade produkten på marknaden. Denna kategori beräknas uppgå till i genomsnitt runt 10 000 skogsägare. Uppgiften bygger på statistik från avverkningsanmälningar under åren 2008-2011. Under dessa år gjordes i genomsnitt 60 000 anmälningar varav runt 26 000 var unika skogsägare, innebärande att de skogsägare som anmälde flera gånger under samma år enbart räknas en gång. Av de 26 000 unika skogsägarna var 40 procent, beräknat som andel av totalavverkade volymen, avverkat av skogsägaren själv eller av en entreprenör, vilket ger 10 000 skogsägare inom denna kategori.

Andra kategorin är första köpare av stående svensk skog, avverkningsrätter, som de avverkar eller anlitar en entreprenör att avverka och därefter saluför på virkesmarknaden eller använder i egen förädling för att senare saluföra den förädlade produkten på marknaden. Denna kategori beräknas uppgå till runt 150. Uppgiften bygger på statistik ur SDC:s Violsystem under år 2011 där antalet unika köpare av leveransformerna rotposter, leveransrotköp och avverkningsuppdrag har identifierats. Flertalet av dessa 150 köpare köper avverkningsrätter av flera skogsägare under ett år. Köparna är skyldiga att för varje köp av avverkningsrätt från en enskild skogsägare tillämpa ett system för tillbörlig aktsamhet. Antalet unika enskilda skogsägare som säljer avverkningsrätter uppgår till runt 16 000. Köparna av stående skog, avverkningsrätter, ska sålunda tillämpa runt 16 000 system för tillbörlig aktsamhet per år.

Tredje kategorin är importörer av timmer och trävaror som antingen saluför produkten på marknaden eller använder i egen förädling för att därefter saluföra den förädlade produkten på marknaden. Kategorin har identifierats via Tullverkets tulldatasystem (TDS). Uppgifterna avser information som deklaranter lämnat av-seende importerat timmer och trävaror till Sverige under 2010. Totala antalet

unika importörer (deklarantnamn) var 7 600 och antalet leveranser 154 000. Importörer är skyldiga att tillämpa ett system för tillbörlig aktsamhet för varje varugrupp som tillhandahålls av en viss leverantör inom en period på högst tolv månader. Denna typ av information har inte varit möjlig att erhålla ut Tullverkets tulldatasystem. Om det antas att importörerna enbart har en leverantör per ursprungsland, dvs. det land varan senast kom ifrån, innebär det att 7 600 importörerna är skyldiga att tillämpa runt 12 000 system för tillbörlig aktsamhet.

Behörig myndighet ska bland annat utföra kontroller för att fastställa att verksamhetsutövare uppfyller kraven i artiklarna 4 och 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. Behörig myndighet ska också kontrollera övervakningsorganisationer enligt artikel 8.4 i EU-förordningen.

Handlare är en fysisk eller juridisk person som i samband med kommersiell verksamhet säljer eller köper på den inre marknaden timmer eller trävaror som redan släppts ut på marknaden. Handlarna har en skyldighet att spara dokumentation om vilka de handlar med i fem år. Behörig myndighet kan vända sig till handlarna för att få del av denna information för att kunna spåra leveranser av timmer och trävaror i ett kontrollsyfte. Totala antalet handlare har inte identifierats eftersom det saknas registerstatistik. Sannolikt är dessa dock betydligt fler än verksamhetsutövare eftersom de återfinns i flera led i leveranskedjan, från att verksamhetsutövaren placerar på inre marknaden till slutkund.

Övervakningsorganisationer tillhandahåller system för tillbörlig aktsamhet för verksamhetsutövare. Europeiska kommissionen erkänner övervakningsorganisationerna. I dagsläget är det oklart hur många övervakningsorganisationer som kommer att verka i Sverige.

Kostnadmässiga och andra konsekvenser

I artikel 10.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 föreskrivs att verksamhetsutövare ska erbjuda allt bistånd som är nödvändigt för att underlätta genomförandet av de kontroller, framför allt tillträde till lokaler och uppvisande av handlingar eller register. Lagförslagen innehåller en likvärdig skyldighet då möjlighet finns för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om att verksamhetsutövare eller handlare ska lämna uppgifter om sin näringsverksamhet. Uppgiftsskyldigheten kan röra produktion, inköp, försäljning, import, export eller det system för tillbörlig aktsamhet som verksamhetsutövaren använder sig av. Uppgifterna ska användas av myndigheten för att kontrollera och följa upp den bedrivna handeln med timmer och trävaror. I lagförslaget utökas, utöver vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010, uppgiftsskyldigheten för handlare samt gentemot verksamhetsutövare generellt, inte enbart i samband med kontroller. En sådan utökning av uppgiftsskyldigheten skulle kunna innebära merkostnader för verksamhetsutövare och handlare. Hur stor denna merkostnad blir beror för det första på om möjligheten att ta fram föreskrifter utnyttjas och för det andra om föreskrifter tas fram vad uppgiftsskyldigheten avser samt hur många verksamhetsutövare och handlare som kommer att beröras. Det är i dagsläget inte möjligt att före en uppskattning av dessa kostnader.

Kostnader för verksamhetsutövare att tillhandahålla ett system för tillbörlig aktsamhet innebär inga merkostnader vid en jämförelse av förslag till lag om handel med timmer och trävaror och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. I förslagen finns således inga ytterligare krav eller skyldigheter utöver vad som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. Trots att inga merkostnader uppstår kan ett grovt räkneexempel ge en betydelsefull indikation på vilka kostnader verksamhetsutövare som importerar timmer och trävaror till Sverige möter. Om det antas att antalet importörer är 7 600 samt att dessa är skyldiga att tillhandahålla 12 000 system för tillbörlig aktsamhet samt att dessa system i genomsnitt kostar 50 000 per år resulterar detta i årliga kostnader på runt en halv miljard kronor.

En kostnadsberäkning för genomförandet avseende behörig myndighet görs i avsnittet nedan. Förutom den behöriga myndigheten kommer förslagen medföra ekonomiska konsekvenser för Tullverket. Tullverket ska på begäran tillhandahålla Skogsstyrelsen uppgifter som förekommer hos Tullverket som rör import eller export av varor som Skogsstyrelsen behöver för att genomföra kontroller i egenkap av behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. Det är endast uppgifter som behövs för behörig myndighets kontrollverksamhet enligt EU-förordningen, som ska lämnas ut. Omfattning av dessa uppgifter och kostnader är i dagsläget osäkert men torde i förhållande till de kostnader som belastar behörig myndighet vara försumbara.

Förslagen medför även ekonomiska konsekvenser för rättsväsendet. Antalet anmälningar och överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 och förslaget till ny lag om handel med timmer och trävaror som kan leda till anmälan med påföljande brottsutredning kommer sannolikt att bli få. De aktuella förslagen innebär således en liten belastning på rättsväsendets myndigheter.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsens bedömning: För att kunna genomföra och uppnå kraven som följer av att vara behörig myndighet är det av största vikt att Skogsstyrelsen tillförs medel via en ny anslagspost i Skogsstyrelsens förvaltningsanslag motsvarande 21 miljoner kronor per år.

Skälen för Skogsstyrelsens bedömning: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 uppställer krav i artikel 10 och 8.4 på att behöriga myndigheter dels ska utföra kontroller för att fastställa om verksamhetsutövarna uppfyller kraven i artiklarna 4 och 6 samt dels att behörig myndighet utför regelbundna kontroller för att säkerställa att de övervakningsorganisationer som utövar sin verksamhet fortsätter att utföra sina uppgifter. Kontroller får också utföras när den behöriga myndigheten förfogar över sådan information, inklusive väl underbyggda farhågor från tredje part eller när den upptäcker brister i verksamhetsutövarnas genomförande av det system för tillbörlig verksamhet som de själva inrättat eller som inrättats av en övervakningsorganisation.

Mot bakgrund av att verksamheten kring behörig myndighet i stora delar är ny krävs, för att kunna genomföra verksamheten, nya medel via en ny anslagspost i Skogsstyrelsens förvaltningsanslag. Att Skogsstyrelsen ska kunna uppnå kraven

Mot bakgrund av att verksamheten kring behörig myndighet i stora delar är ny krävs, för att kunna genomföra verksamheten, nya medel via en ny anslagspost i Skogsstyrelsens förvaltningsanslag. Att Skogsstyrelsen ska kunna uppnå kraven som följer av att vara behörig myndighet inom befintligt anslag bedöms inte vara möjligt eftersom det rör sig om ett relativt stor och ny verksamhet med en årlig kostnad på runt 21,3 miljoner kronor innefattande 19 årsarbetskrafter.

Kostnadsberäkningen avseende behörig myndighet för genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 är osäker främst beroende på att verksamheten till stora delar är ny. Därför är det inte möjligt att göra kostnadsjämförelser med liknande pågående verksamheter.

Skogsstyrelsen har idag en tillsynsverksamhet gentemot skogsägare men denna har bara delvis beröringspunkter med de krav på vad som ska kontrolleras i samband med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010. I övrigt ska behörig myndighet kontrollera importörer samt köpare av stående svensk skog, avverkningsrätter, som de avverkar eller anlitar en entreprenör att avverka. Denna kontrollverksamhet samt kontroller gentemot övervakningsorganisationer utförs inte idag och kommer att innebära merkostnader för Skogsstyrelsen.

Kontroll av övervakningsorganisationer ska göras vartannat år och bland annat innehålla undersökning av övervakningsorganisationers handlingar och register, intervju med ledning, personal och verksamhetsutövare och handlare eller andra relevanta personer. Vidare ska kontroller innefatta undersökning av verksamhetsutövarers handlingar, register, leveransprover och kontroller på plats. Dessutom ska en kontrollrapport göras för varje kontroll och på grundval av dessa ska en årlig rapport tas fram. Ytterligare kostnader kan uppstå i form av utfärdande av förbud och föreläggande. Förutom detta krävs framtagning av en handläggarrutin, utbildning av kontrollanter, kommunikation med Europeiska kommissionen och andra behöriga myndigheter. Om antalet övervakningsorganisationer som ska kontrolleras varje år antas vara 3 stycken bedöms samtliga ovan nämnda kostnadsposter uppgå till 1,5 miljoner kronor per år.

Kontroll av importörer innefattar att ta fram en riskbaserad plan över kontrollerna vars resultat ska ligga till grund för ett stratifierat urval över vilka importörer som ska kontrolleras per år. I kontrollerna ingår undersökning av systemet för tillbörlig aktsamhet, handlingar register som styrker att systemet fungerar och kontroller på plats. Vidare uppstår kostnader i samband med utfärdande av föreläggande och förbud om korrigerande åtgärder, register över kontroller och korrigerande åtgärder, kontakt med handlare samt framtagning av en kontrollrapport för varje kontroll. Dessutom ska utbyte av information ske med Europeiska kommissionen och andra behöriga myndigheter gällande kontrollverksamheten samt utbildning genomförs av kontrollanter. Om det antas att det på en aggregerad nivå görs kontroller på en procent av totala antalet importörer bedöms ovanstående kostnadsposter uppgå till runt 8,6 miljoner kronor per år.

Kontroller ska även göras av ägare av skogsmark som avverkar virke samt köpare av stående svensk skog, avverkningsrätter. Kraven på dessa kontroller är densamma som för importörer. Dock bedöms kostnaden per kontroll bli lägre då det är kortare leveranskedjor och inga förädlade produkter. Om det antas att en procent av totala antalet leveranser som placeras på virkesmarknaden ska kontrolleras

betyder det runt 259 kontroller per år vilket innebär kostnader på runt 6,4 miljoner kronor per år.

Förutom kontroller ska behörig myndighet utföra en rad andra arbetsuppgifter som att samarbeta med administrativa myndigheter i tredje land, skriva en årlig rapport till Europeiska kommissionen, medverka i kommittéer på EU nivå och andra internationella möten, samarbeta med andra behöriga myndigheter, utarbeta föreskrifter, ta fram kontrollinstruktioner och checklistor, samordna kontrollverksamheten, utveckla IT-system, utbilda kontrollanter samt ta fram informationsmaterial och bedriva rådgivning mot främst verksamhetsutövare. Samtliga dessa kostnadsposter bedöms uppgå till runt 4,8 miljoner kronor per år.

19 Författningskommentarer

Förslag till lag om handel med timmer och träprodukter

1 §

I paragrafen fastslås att lagen kompletterar de EU-förordningar som finns uppräknade samt att de begrepp som används i lagen har samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010.

2 §

Paragrafen innehåller en upplysning om att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer, meddelar de föreskrifter som behövs för att komplettera EU-förordningarna. Det rör sig om sådana verkställighetsföreskrifter och kompletterande föreskrifter som är nödvändiga för att förordningarna ska kunna verkställas i Sverige.

3 §

Paragrafen anger vad regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad gäller uppgiftslämnande till myndigheter. Begreppen ”verksamhetsutövare”, ”handlare” samt ”timmer och trävaror” är definierade i förordning (EU) nr 995/2010.

4 §

Paragrafen anger att det är regeringen som utser den eller de behöriga myndigheter som ska finnas utpekade i varje medlemsstat enligt förordning (EU) nr 995/2010.

5 §

Enligt artikel 8.4 ska den behöriga myndigheten kontrollera övervakningsorganisationerna. Vidare ska enligt artikel 10.1 i förordning (EU) nr 995/2010 den behöriga myndigheten kontrollera verksamhetsutövarna. Denna kontroll avser operativa förfaranden i form av kontroller på plats och olika former av dokumentkontroller.

Begreppet ”kontroll” används i EU-förordningarna. Bestämmelserna i EU-förordningarna gäller direkt i Sverige som svensk lag. Därför bör begreppet ”kontroll” användas istället för begreppet ”tillsyn” i de nationella författningar som ska komplettera EU-förordningarna. Detta skapar tydlighet och bör gynna förståelsen för hur regelverken förhåller sig till varandra. Informations- och rådgivningsinsatser ligger utanför kontrollbegreppet i EU-förordningarna och att i detta sammanhang använda begreppet tillsyn skulle därmed skapa förvirring.

6 §

Bestämmelsen föreskriver en skyldighet för behörig myndighet att verka för att åtgärder vidtas mot överträdelser av lagen om handel med timmer och träprodukter, av föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen och de EU-förordningar som kompletteras av lagen.

Det är viktigt att lagen ger uttryck för att behörig myndighet ska beivra de överträdelser som den uppmärksammar i sin verksamhet. Detta gäller t.ex. vid misstanke om brott att myndigheten anmäler överträdelser av lagstiftningen. Även att myndigheten använder sig av möjligheten att förelägga eller meddela förbud vid vite eller beslagta timmer eller trävaror som härrör från olaglig avverkning.

7 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om rätt till tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen. I artikel 10.4 i förordning (EU) nr 995/2010 framgår att verksamhetsutövarna ska erbjuda allt bistånd som är nödvändigt för att underlätta genomförandet av kontrollerna framför allt tillträde till lokaler och uppvisande av handlingar och register. För att en behörig myndighet ska kunna genomföra kontroller föreslås att myndigheten vid kontrollbesök ska få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen och där ha rätt att göra undersökningar och ta prover. Behörig myndighet har inte rätt att begära tillträde till bostäder.

8 §

Bestämmelsen innebär att Europeiska kommissionen, inspektörer och experter utsedda av kommissionen, ges samma rätt till upplysningar och tillträde till lokaler m.m. som en svensk behörig myndighet. Denna befogenhet ges även till andra behöriga myndigheter i andra medlemsstater om kontrollen utövas eller åtgärderna utförs tillsammans med företrädare för en svensk behörig myndighet. Till följd av den gränsöverskridande handeln kan det finnas behov av att medlemsstaterna och kommissionen samverkar för att stoppa handeln med olagligt avverkat timmer och trävaror som härrör från olagligt avverkat timmer. Därför bör även företrädare för andra medlemsstater och kommissionen kunna samarbeta med svensk behörig myndighet i Sverige. Det finns även ett sådant behov vad gäller kontrollen av övervakningsorganisationer, eftersom kommissionen erkänner dem och de kan vara verksamma inom flera medlemsstater inom unionen.

9 §

I artikel 10.5 i förordning (EU) nr 995/2010 anges att behöriga myndigheter får utfärda förelägganden om korrigerande åtgärder som verksamhetsutövarna ska vidta. Det anges att de korrigerande åtgärderna bland annat kan omfatta förbud. Utöver vad som följer av EU-förordningarna föreslår Skogsstyrelsen att behörig myndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att EU-förordningarna, den här lagen och de föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av lagen och EU-förordningarna ska följas. Det kan t.ex. gälla att förbjuda försäljning av timmer och trävaror och se till att dessa dras tillbaka från marknaden. Det kan också avse krav på att lämna ut handlingar m.m. som behövs för en effektiv kontroll.

10 §

I paragrafen föreskrivs att föreläggande eller förbud som meddelats med stöd av 9 § eller enligt de EU-förordningar som kompletteras av lagen får förenas med vite. Med stöd av bestämmelsen är det således möjligt att koppla vite till de förelägganden och förbud som behörig myndighet får besluta om. För vitesföreläggande och vitesförbud gäller bestämmelserna i lagen (1985:206) om viten. Ett vitesföreläggande beslutas således av behörig myndighet, som kan ansöka om utdömande av vitet vid förvaltningsrätten, när föreläggandet har vunnit laga kraft, se 6 § viteslagen.

11 §

Paragrafen innehåller en upplysning om att artikel 10.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 innehåller en bestämmelse om att behörig myndighet får besluta om beslag av timmer och trävaror. Ett sådant beslut ska dokumenteras skriftligen i efterhand. Beslutet kan överklagas i allmän förvaltningsdomstol. Enligt förslaget till lag gäller beslut med stöd av lagen omedelbart om inte myndigheten bestämmer annat. Detta kan t.ex. vara nödvändigt om beslagttaget timmer bör forslas ut ur skogen omgående för att motverka uppkomst av yngelhärdar och insektshärjning i skog.

Beslagttaget timmer eller trävaror kan förstöras på ägarens bekostnad. Detta bör i regel ske efter beslutet om beslag vunnit laga kraft. I samband med verkställandet bör övervägas om timret eller trävarorna kan bortskaffas för ändamål av allmänt intresse, som t.ex. att förbrännas i ett värmekraftverk eller liknande.

12 §

Enligt paragrafen ska polismyndigheten lämna behörig myndighet den hjälp som behövs vid kontroll enligt lagen. Polisen har en exklusiv rätt att använda våld, se bland annat 10 § polislagen (1984:387). Biträde får begäras endast när det på grund av särskilda omständigheter kan befaras att kontrollen inte kommer att kunna utföras utan att polisens särskilda befogenheter behöver tillgripas eller det annars finns synnerliga skäl för begäran. Polisen får t.ex. använda våld i samband med att man biträder en annan myndighet att vid kontroll bereda sig tillträde till en byggnad eller område. Det är behörig myndighet som har att pröva om förutsättningarna föreligger för att begära biträde av polismyndigheten. Biträde ska dock endast begäras av polisen om uppgiften inte kan lösas på annat sätt.

Behörig myndighet kan t.ex. begära biträde av polismyndigheten när verksamhetsutövaren tidigare har gjort motstånd och vägrat tillträde till t.ex. område och lokal där verksamheten bedrivs.

13 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om straff. Enligt första stycket döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot artikel 4.1 i förordning (EU) nr 995/2010 genom att släppa ut timmer från olaglig avverkning eller trävaror som härrör från sådant timmer på marknaden till böter eller fängelse i högst två år.

Straffansvaret bör först och främst omfatta uppsåtligt utsläppande på marknaden av timmer från olaglig avverkning eller trävaror som härrör från sådant timmer. Om det enbart skulle ställas krav på uppsåt riskerar regleringen att bli tandlös, vilket får till följd att EU-förordningens krav på effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner inte kan uppfyllas. Mot bakgrund av detta bör även oakt-samt handlande vara förenat med straffansvar. Den som yrkesmässigt importerar och saluför varor som skulle kunna härröra från olagligt avverkat timmer där ursprunget är oklart bör genom aktiva åtgärder försäkra sig om att dessa inte är otil-låtna att saluföra på unionsmarknaden. En underlåtenhet att göra detta får anses vara en straffbar oaktsamhet.

Enligt andra stycket ska grova fall dömas till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. För att en gärning ska bedömas som grov ska brottsligheten utgjort led i t.ex. en systematisk skövling av skog som pågått under en längre tidsperiod och som skett i stor omfattning eller i vinstsyfte eller i särskilt skyddsvärda områ-den.

14 §

Paragrafen anger att i ringa fall ska inte dömas till ansvar. En ringa gärning kan t.ex. vara saluföring av en enstaka produkt eller om en gärning framstår som obetydlig med hänsyn till intresset av att motverka olaglig avverkning och den därmed sammanhängande handeln.

Andra stycket innebär att den som överträtt ett vitesföreläggande eller vitesförbud inte kan straffas för den gärning som omfattas av föreläggandet, eftersom dubbla sanktioner inte bör förekomma.

15 §

Enligt paragrafen får beslut som meddelats enligt lagen, de föreskrifter om meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-förordningar som kompletteras av la-gen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd fordras för att överklaga till kammarrätt, eftersom likartade mål förutsätter prövningstillstånd för att få överklagas.

16 §

Beslut som meddelas med stöd av lagen, de föreskrifter om meddelats med stöd av lagen eller enligt de EU-förordningar som kompletteras av lagen ska gälla omedelbart även om det överklagas. Myndigheten får dock besluta om annat. T.ex. bör ett beslag gälla omedelbart även om det överklagas, eftersom det annars kan föreligga risk att timmer eller trävaror som uppenbart kommer att saluföras i strid med lagen och förordning (EU) nr 995/2010 annars kan komma att undan-scaffas.

Ikraftträdandebestämmelsen

Den föreslagna lagen kompletterar förordning (EU) nr 995/2010. Enligt artikel 21 ska förordning (EU) nr 995/2010 tillämpas från och med den 3 mars 2010. Den föreslagna lagen bör träda i kraft snarast möjligt, vilket bör vara den 3 mars 2013.

Förslag till ändring i tullagen

11 kap 6 § tullagen

Paragrafen innehåller bestämmelser om Tullverkets skyldighet att på begäran tillhandahålla uppgifter. Ändringen av paragrafen innebär att Tullverket även ska förse Skogsstyrelsen med uppgifter som är nödvändiga i Skogsstyrelsens kontrollverksamhet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 och därtill hörande tillämpningsföreskrifter.

Av Skogsstyrelsen publicerade Rapporter:

- 1988:1 Mallar för ståndortsbonitering; Lathund för 18 län i södra Sverige
1991:1 Tätortsnära skogsbruk
1992:3 Aktiva Natur- och Kulturvårdande åtgärder i skogsbruket
1993:7 Betespräglad äldre bondeskog – från naturvårdssynpunkt
1994:5 Historiska kartor - underlag för natur- och kulturmiljövård i skogen
1995:1 Planering av skogsbrukets hänsyn till vatten i ett avrinningsområde i Gävleborg
1995:2 SUMPSKOG – ekologi och skötsel
1996:1 Women in Forestry – What is their situation?
1996:2 Skogens kvinnor – Hur är läget?
1997:2 Naturvårdsutbildning (20 poäng) Hur gick det?
1997:5 Miljeu96 Rådgivning. Rapport från utvärdering av miljeurådgivningen
1997:6 Effekter av skogsbränsleuttag och askåterföring – en litteraturstudie
1997:7 Målgruppsanalys
1997:8 Effekter av tungmetallnedfall på skogslevande landsnäckor (with English Summary: The impact on forest land snails by atmospheric deposition of heavy metals)
1997:9 GIS-metodik för kartläggning av markförsurning – En pilotstudie i Jönköpings län
1998:1 Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av skogsbränsleuttag, asktillförsel och övrig näringskompensation
1998:3 Dalaskog - Pilotprojekt i landskapsanalys
1998:4 Användning av satellitdata – hitta avverkad skog och uppskatta lövröjningsbehov
1998:5 Baskatjoner och aciditet i svensk skogsmark - tillstånd och förändringar
1998:6 Övervakning av biologisk mångfald i det brukade skogslandskapet. With a summary in English: Monitoring of biodiversity in managed forests.
1998:7 Marksvampar i kalkbarrskogar och skogsbeten i Gotländska nyckelbiotoper
1999:1 Miljökonsekvensbeskrivning av Skogsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram för kalkning och vitalisering
1999:2 Internationella konventioner och andra instrument som behandlar internationella skogsfrågor
2000:1 Samordnade åtgärder mot försurning av mark och vatten - Underlagsdokument till Nationell plan för kalkning av sjöar och vattendrag
2000:4 Skogsbruket i den lokala ekonomin
2000:5 Aska från biobränsle
2000:6 Skogsskadeinventering av bok och ek i Sydsverige 1999
2001:1 Landmolluskfaunans ekologi i sump- och myrskogar i mellersta Norrland, med jämförelser beträffande förhållandena i södra Sverige
2001:2 Arealförluster från skogliga avrinningsområden i Västra Götaland
2001:3 The proposals for action submitted by the Intergovernmental Panel on Forests (IPF) and the Intergovernmental Forum on Forests (IFF) - in the Swedish context
2001:4 Resultat från Skogsstyrelsens ekenkät 2000
2001:5 Effekter av kalkning i utströmningsområden med kalkkross 0 - 3 mm
2001:6 Biobränslen i Söderhamn
2001:7 Entreprenörer i skogsbruket 1993-1998
2001:8A Skogspolitisk historia
2001:8B Skogspolitiken idag - en beskrivning av den politik och övriga faktorer som påverkar skogen och skogsbruket
2001:8C Gröna planer
2001:8D Föryngring av skog
2001:8E Fornlämningar och kulturmiljöer i skogsmark
2001:8G Framtidens skog
2001:8H De skogliga aktörerna och skogspolitiken
2001:8I Skogsbilvägar
2001:8J Skogen sociala värden
2001:8K Arbetsmarknadspolitiska åtgärder i skogen
2001:8L Skogsvårdsorganisationens uppdragsverksamhet
2001:8M Skogsbruk och rennäring
2001:8O Skador på skog
2001:9 Projekterfarenheter av landskapsanalys i lokal samverkan – (LIFE 96 ENV S 367) Uthålligt skogsbruk byggt på landskapsanalys i lokal samverkan
2001:11A Strategier för åtgärder mot markförsurning
2001:11B Markförsurningsprocesser
2001:11C Effekter på biologisk mångfald av markförsurning och motåtgärder
2001:11D Urvalskriterier för bedömning av markförsurning
2001:11E Effekter på kvävedynamiken av markförsurning och motåtgärder
2001:11F Effekter på skogsproduktion av markförsurning och motåtgärder
2001:11G Effekter på tungmetallers och cesiums rörlighet av markförsurning och motåtgärder
2002:1 Ekskador i Europa
2002:2 Gröna Huset, slutrapport

- 2002:3 Project experiences of landscape analysis with local participation – (LIFE 96 ENV S 367) Local participation in sustainable forest management based on landscape analysis
- 2002:4 Landskapsekologisk planering i Söderhamns kommun
- 2002:5 Miljöriktig vedeldning - Ett informationsprojekt i Söderhamn
- 2002:6 White backed woodpecker landscapes and new nature reserves
- 2002:7 ÄBIN Satellit
- 2002:8 Demonstration of Methods to monitor Sustainable Forestry, Final report Sweden
- 2002:9 Inventering av frötäktssbestånd av stjärkek, bergkek och rödek under 2001 - Ekdöd, skötsel och naturvård
- 2002:10 A comparison between National Forest Programmes of some EU-member states
- 2002:11 Satellitbildsbaserade skattningar av skogliga variabler
- 2002:12 Skog & Miljö - Miljöbeskrivning av skogsmarken i Söderhamns kommun
- 2003:1 Övervakning av biologisk mångfald i skogen - En jämförelse av två metoder
- 2003:2 Fågelfaunan i olika skogsmiljöer - en studie på beståndsnivå
- 2003:3 Effektivare samråd mellan rennärning och skogsbruk -förbättrad dialog via ett utvecklat samrådsförfarande
- 2003:4 Projekt Nissadalen - En integrerad strategi för kalkning och askspridning i hela avrinningsområden
- 2003:5 Projekt Renbruksplan 2000-2002 Slutrapport, - ett planeringsverktyg för samebyarna
- 2003:6 Att mäta skogens biologiska mångfald - möjligheter och hinder för att följa upp skogspolitikens miljömål i Sverige
- 2003:7 Vilka botaniska naturvärden finns vid torplämningar i norra Uppland?
- 2003:8 Kalkgranskogar i Sverige och Norge – förslag till växtsociologisk klassificering
- 2003:9 Skogsägare på distans - Utvärdering av SVO:s riktade insatser för utbor
- 2003:10 The EU enlargement in 2004: analysis of the forestry situation and perspectives in relation to the present EU and Sweden
- 2004:1 Effektoppföljning skogsmarkskalkning tillväxt och trädvitalitet, 1990-2002
- 2004:2 Skogliga konsekvensanalyser 2003 - SKA 03
- 2004:3 Natur- och kulturinventeringen i Kronobergs län 1996 - 2001
- 2004:4 Naturlig föryngring av tall
- 2004:5 How Sweden meets the IPF requirements on nfp
- 2004:6 Synthesis of the model forest concept and its application to Vilhelmina model forest and Barents model forest network
- 2004:7 Vedlevande arters krav på substrat - sammanställning och analys av 3.600 arter
- 2004:8 EU-utvidgningen och skogsindustrin - En analys av skogsindustrins betydelse för de nya medlemsländernas ekonomier
- 2004:10 Om virkesförrådets utveckling och dess påverkan på skogsbrukets lönsamhet under perioden 1980-2002
- 2004:11 Naturskydd och skogligt genbevarande
- 2004:12 När vi skogspolitikens mångfaldsmål på artnivå? - Åtgärdsförslag för uppföljning och metodutveckling
- 2005:1 Access to the forests for disabled people
- 2005:2 Tillgång till naturen för människor med funktionshinder
- 2005:3 Besökarstudier i naturområden - en handbok
- 2005:4 Visitor studies in nature areas - a manual
- 2005:5 Skogshistoria år från år 1177-2005
- 2005:6 Vägar till ett effektivare samarbete i den privata tätortsnära skogen
- 2005:7 Planering för rekreation - Grön skogsbruksplan i privatägd tätortsnära skog
- 2005:8a-8c Report from Proceedings of ForestSAT 2005 in Borås May 31 - June 3
- 2005:9 Sammanställning av stormskador på skog i Sverige under de senaste 210 åren
- 2005:10 Frivilliga avsättningar - en del i Miljökvalitetsmålet Levande skogar
- 2005:11 Skogliga sektorsmål - förutsättningar och bakgrundsmaterial
- 2005:12 Målbilder för det skogliga sektorsmålet - hur går det med bevarandet av biologisk mångfald?
- 2005:13 Ekonomiska konsekvenser av de skogliga sektorsmålen
- 2005:14 Tio skogsägares erfarenheter av stormen
- 2005:15 Uppföljning av skador på fornlämningar och övriga kulturlämningar i skog
- 2005:16 Mykorrhizasvampar i örtrika granskogar - en metodstudie för att hitta värdefulla miljöer
- 2005:17 Forskningsseminarium skogsbruk - rennärning 11-12 augusti 2004
- 2005:18 Klassning av renbete med hjälp av ståndortsboniteringens vegetationstypsindelning
- 2005:19 Jämförelse av produktionspotential mellan tall, gran och björk på samma ståndort
- 2006:1 Kalkning och askspridning på skogsmark - redovisning av arealer som ingått i Skogsstyrelsens försöksverksamhet 1989-2003
- 2006:2 Satellitbildsanalys av skogsbilvägar över våtmarker
- 2006:3 Myllrande Våtmarker - Förslag till nationell uppföljning av delmålet om byggande av skogsbilvägar över värdefulla våtmarker
- 2006:4 Granbarkborren - en scenarioanalys för 2006-2009
- 2006:5 Överensstämmelse anmält och verkligt GROT-uttag?
- 2006:6 Klimathotet och skogens biologiska mångfald
- 2006:7 Arenor för hållbart brukande av landskapets alla värden - begreppet Model Forest som ett exempel
- 2006:8 Analys av riskfaktorer efter stormen Gudrun
- 2006:9 Stormskadad skog - föryngring, skador och skötsel
- 2006:10 Miljökonsekvenser för vattenkvalitet, Underlagsrapport inom projektet Stormanalys

2006:11 Miljökonsekvenser för biologisk mångfald - Underlagsrapport inom projekt Stormanalys
 2006:12 Ekonomiska och sociala konsekvenser i skogsbruket av stormen Gudrun
 2006:13 Hur drabbades enskilda skogsägare av stormen Gudrun - Resultat av en enkätundersökning
 2006:14 Riskhantering i skogsbruket
 2006:15 Granbarkborrens utnyttjande av vindfällan under första sommaren efter stormen Gudrun - (The spruce bark beetle in wind-felled trees in the first summer following the storm Gudrun)
 2006:16 Skogliga sektorsmål i ett internationellt sammanhang
 2006:17 Skogen och ekosystemansatsen i Sverige
 2006:18 Strategi för hantering av skogliga naturvärden i Norrtälje kommun ("Norrtäljeprojektet")
 2006:19 Kantzonens ekologiska roll i skogliga vattendrag - en litteraturöversikt
 2006:20 Ägoslag i skogen - Förslag till indelning, begrepp och definitioner för skogsrelaterade ägoslag
 2006:21 Regional produktionsanalys - Konsekvenser av olika miljöambitioner i länen Dalarna och Gävleborg
 2006:22 Regional skoglig Produktionsanalys - Konsekvenser av olika skötselregimer
 2006:23 Biomassaflöden i svensk skogsnäring 2004
 2006:24 Träbränslestatistik i Sverige - en förstudie
 2006:25 Tillväxtstudie på Skogsstyrelsens obstyror
 2006:26 Regional produktionsanalys - Uppskattning av tillgängligt träbränsle i Dalarnas och Gävleborgs län
 2006:27 Referenshägn som ett verktyg i vilt- och skogsförvaltning
 2007:1 Utvärdering av ÅBIN
 2007:2 Trädslagets betydelse för markens syra-basstatus - resultat från Ståndortskarteringen
 2007:3 Älg- och rådjursstammarnas kostnader och värden
 2007:4 Virkesbalanser för år 2004
 2007:5 Life Forests for water - summary from the final seminar in Lycksele 22-24 August 2006
 2007:6 Renskador i plant- och ungskog - en litteraturöversikt och analys av en taxeringsmetod
 2007:7 Övervakning och klassificering av skogsvattendrag i enlighet med EU:s ramdirektiv för vatten - exempel från Emån och Öreälven
 2007:8 Svenskt skogsbruk möter klimatförändringar
 2007:9 Uppföljning av skador på fornlämningar i skogsmark
 2007:10 Utgör kvävegödning av skog en risk för Östersjön? Slutsatser från ett seminarium anordnat av Baltic Sea 2020 i samarbete med Skogsstyrelsen
 2008:1 Arenas for Sustainable Use of All Values in the Landscape - the Model Forest concept as an example
 2008:2 Samhällsekonomisk konsekvensanalys av skogsmarks- och ytvattenkalkning
 2008:3 Mercury Loading from forest to surface waters: The effects of forest harvest and liming
 2008:4 The impact of liming on ectomycorrhizal fungal communities in coniferous forests in Southern Sweden
 2008:5 Långtidseffekter av kalkning på skogsmarkens kol- och kväveförråd
 2008:6 Underlag för en nationell strategi för skötsel och skydd av sumpskogar
 2008:7 Regionala analyser om kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk
 2008:8 Frötäkt och frötäktsområden av gran och tall i Sverige
 2008:9 Vägledning vid skogsmarkskalkning
 2008:10 Områden som skogsmarkskalkning inom Skogsstyrelsens försöksverksamhet 2005-2007
 2008:11 Inventering av ädellövplanteringar på stormhyggen från 1999 i Skåne
 2008:12 Aluminiumhalter i skogsbäckar och variationen med avrinningsområdenas egenskaper
 2008:13 Åtgärder för ett uthålligt brukande av skogsmarken - resultat från studier finansierade inom Movib
 2008:14 Användningen av växtskyddsmedel inom skogsbruket
 2008:15 Skogsmarkskalkning
 2008:16 Skogsmarkskalkningens effekter på kemin i mark, grundvatten och ytvatten i SKOKAL-områdena 16 år efter behandling
 2008:18 Effekter av skogsbruk på rennäringen - en litteraturstudie
 2008:19 Hyggesfritt skogsbruk i ädellövskog - En litteratursammanställning
 2008:20 Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk i ädellövskogar - slutrapport för delprojekt Ädellöv
 2008:21 Skoglig kontinuitet och historiska kartor - en metodstudie för bokskog
 2008:22 Kontinuitetsskogar och Kontinuitetsskogsbruk - Slutrapport för delprojekt Skötsel - hyggesfritt skogsbruk
 2008:23 Naturkultur - Utvecklingen i försöksserien de 10 första åren
 2008:24 Jämförelse av ekonomi och produktion mellan trakthyggesbruk och blädning i skiktad granskog - analyser på beståndsnivå baserade på simulering
 2008:25 Skogliga konsekvensanalyser 2008 - SKA-VB 08
 2009:1 Åtgärdsplanering i reglerade vattendrag - arbetsgång och åtgärdsförslag i övre Ångermanälven
 2009:2 Skog & Historia i Uppland - Gröna Jobb 2004-2008
 2009:3 Utvärdering av metoder för kvantifiering av epifytiska hänglavar
 2009:4 Kartläggning och Identifiering av kontinuitetsskog
 2009:5 Skogsproduktion i stormområdet: Ett underlag för Skogsstyrelsens strategi för uthållig skogsproduktion
 2009:6 Ekonomisk beskrivning av konsekvenser i samband med ledningsintrång i skogsmark
 2009:7 Avverkning av nyckelbiotoper och objekt med höga naturvärden - en gis-analys och inventeringsdata från Polytax
 2009:8 Produktionsanalys i Gävleborgs län
 2009:9 Skogsstyrelsens erfarenheter kring samarbetsnätverk i landskapet
 2010:1 Föryngrar - Vårda - Skydda - Underlag för Skogsstyrelsens strategi för hållbar skogsproduktion

2010:2	Effektiv rådgivning – Slutrapport
2010:3	Markägarenkäten. Skogsstyrelsens delrapport för undersökningarna om processen för formellt skydd 2005-2008
2010:4	Landskapsansats för bevarande av skoglig biologisk mångfald – en uppföljning av 1997 års regionala bristanalys, och om behovet av samverkan mellan aktörer
2010:5	Översön av Skogsstyrelsens virkesmättningsföreskrifter – Analys och förslag
2010:6	Polytax 5/7 återväxttaxering: Resultat från 1999-2008
2010:7	Behöver omvandlingstalen mellan m ³ f ub och m ³ sk revideras? – En förstudie
2010:8	Åtgärdsprogram för bevarande av vitryggig hackspett och dess livsmiljöer 2005-2009 – Slutrapport
2010:9	Störningskänslighet hos lavar i barrskogar
2011:1	Polytax 5/7 återväxttaxering: Resultat från 1999-2009
2011:2	Inte klar
2011:3	Möjligheter att förbättra måluppfyllelse vad gäller miljöhänsyn vid förnyrningsavverkning: Rapport efter en analys och rådgivande prioritering av åtgärder
2011:4	Fastighetsavtal – vidareutveckling av modell till flygfärdig produkt, Slutrapport
2011:5	Nedre Ångermanälven och Faxälven – förslag till miljöförbättrande åtgärder
2011:6	Upprättade renbruksplaner – 2005-2010
2011:7	Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk – Slutrapport för delprojekt naturvärden
2011:8	Utredningsrapport – Långsiktig plan för Skogsstyrelsens inventeringar och uppföljningar
2012:1	Kommunikationsstrategi för Renbruksplan
2012:2	Förstudierapport, dialog och samverkan mellan skogsbruk och rennäring
2012:3	Hänsyn till kulturmiljöer – resultat från P3 2008-2011
2012:4	Kalibrering för samsyn över myndighetsgränserna avseende olika former av dikningsåtgärder i skogsmark
2012:5	Skogsbrukets frivilliga avsättningar

Av Skogsstyrelsen publicerade Meddelanden:

- 1991:2 Vägplan -90
1991:5 Ekologiska effekter av skogsbränsleuttag
1995:2 Gallringsundersökning 92
1995:3 Kontrolltaxering av nyckelbiotoper
1996:1 Skogsstyrelsens anslag för tillämpad skogsproduktionsforskning
1997:1 Naturskydd och naturhänsyn i skogen
1997:2 Skogsvårdsorganisationens årskonferens 1996
1998:1 Skogsvårdsorganisationens Utvärdering av Skogspolitiken
1998:2 Skogliga aktörer och den nya skogspolitiken
1998:3 Föryngringsavverkning och skogsbilvägar
1998:4 Miljöhänsyn vid föryngringsavverkning - Delresultat från Polytax
1998:5 Beståndsanläggning
1998:6 Naturskydd och miljöarbete
1998:7 Rönjningsundersökning 1997
1998:8 Gallringsundersökning 1997
1998:9 Skadebilden beträffande fasta fornlämningar och övriga kulturmiljövärden
1998:10 Produktionskonsekvenser av den nya skogspolitiken
1998:11 SMILE - Uppföljning av sumpskogsskötsel
1998:12 Sköter vi ädellövskogen? - Ett projekt inom SMILE
1998:13 Riksdagens skogspolitiska intentioner. Om mål som uppdrag till en myndighet
1998:14 Swedish forest policy in an international perspective. (Utfört av FAO)
1998:15 Produktion eller miljö. (En mediaundersökning utförd av Göteborgs universitet)
1998:16 De trädbevuxna impedimentens betydelse som livsmiljöer för skogslevande växt- och djurarter
1998:17 Verksamhet inom Skogsvårdsorganisationen som kan utnyttjas i den nationella miljöövervakning
1998:19 Skogsvårdsorganisationens årskonferens 1998
1999:1 Nyckelbiotopsinventeringen 1993-1998. Slutrapport
1999:3 Sveriges sumpskogar. Resultat av sumpskogsinventeringen 1990-1998
2001:1 Skogsvårdsorganisationens Årskonferens 2000
2001:2 Rekommendationer vid uttag av skogsbränsle och kompensationsgödsling
2001:3 Kontrollinventering av nyckelbiotoper år 2000
2001:4 Åtgärder mot markförsurning och för ett uthålligt brukande av skogsmarken
2001:5 Miljöövervakning av Biologisk mångfald i Nyckelbiotoper
2001:6 Utvärdering av samråden 1998 Skogsbruk - rennärning
2002:1 Skogsvårdsorganisationens utvärdering av skogspolitikkens effekter - SUS 2001
2002:2 Skog för naturvårdsändamål – uppföljning av områdesskydd, frivilliga avsättningar, samt miljöhänsyn vid föryngringsavverkning
2002:4 Action plan to counteract soil acidification and to promote sustainable use of forestland
2002:6 Skogsmarksgödsling - effekter på skogshushållning, ekonomi, sysselsättning och miljön
2003:1 Skogsvårdsorganisationens Årskonferens 2002
2003:2 Konsekvenser av ett förbud mot permetrinbehandling av skogsplantor
2004:1 Kontinuitetsskogar - en förstudie
2004:2 Landskapsekologiska kärnområden - LEKO, Redovisning av ett projekt 1999-2003
2004:3 Skogens sociala värden
2004:4 Inventering av nyckelbiotoper - Resultat 2003
2006:1 Stormen 2005 - en skoglig analys
2007:1 Övervakning av insektsangrepp - Slutrapport från Skogsstyrelsens regeringsuppdrag
2007:2 Kvävegödsling av skogsmark
2007:3 Skogsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper - Resultat till och med 2006
2007:4 Fördjupad utvärdering av Levande skogar
2007:5 Hållbart nyttjande av skog
2008:1 Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk
2008:2 Rekommendationer vid uttag av avverkningsrester och askåterföring
2008:3 Skogsbrukets frivilliga avsättningar
2008:4 Rundvirkes- och skogsbränslebalanser för år 2007 – SKA-VB 08
2009:1 Dikesrensningens regelverk
2009:2 Viltanpassad Skogsskötsel – Skogliga åtgärder för att minska skador
2009:3 Ny metod och nya definitioner i uppföljningen av frivilliga avsättningar
2009:4 Stubbekörd – kunskapsmanställning och Skogsstyrelsens rekommendationer
2009:5 Vidareutveckling av pågående viltskadeinventeringar
2009:6 En märkbar förändring i skogsägarnas vardag – Projekt Skogsägarnas myndighetskontakter
2009:7 Regler om användning av främmande trädslag
2010:1 Vattenförvaltningen i skogen
2010:2 Nationell tillämpning av FLEGT – Forest Law Enforcement, Governance and Trade
2011:1 Rillsyn enl 9 kap miljöbalken av verksamhet på mark som omfattas av skogsvårdslagen
2011:2 Skogs- och miljöpolitiska mål – brister, orsaker och förslag på åtgärder
2011:3 Skogliga inventeringsmetoder i en kunskapsbaserad älgförvaltning

2011:4	Uppdrag om nationella bestämmelser som kompletterar EU:s timmerförordning samt om revidering av virkesmätningsslagsstiftningen
2011:5	Uppföljning av hänsyn till rennäringen
2011:6	Översyn av föreskrifter och allmänna råd för 30 paragrafen SvL – Del 1
2011:7	Hjordjurens inverkan på tillväxt av produktionsträd och rekrytering av betesbegärliga trädslag – problembeskrivning, orsaker och förslag till åtgärder
2012:1	Förslag på regelförenklingar i skogsvårdslagsstiftningen
2012:2	Uppdrag om nationella bestämmelser som kompletterar EU:s timmerförordning

Beställning av Rapporter och Meddelanden

Skogsstyrelsen,
 Böcker och Broschyrer
 551 83 JÖNKÖPING
 Telefon: 036 – 35 93 40
 växel 036 – 35 93 00
 fax 036 – 19 06 22
 e-post: bocker@skogsstyrelsen.se
www.skogsstyrelsen.se/bocker

I Skogsstyrelsens Meddelande-serie publiceras redogörelser, utredningar m.m. av officiell karaktär. Innehållet överensstämmer med myndighetens policy.

I Skogsstyrelsens Rapport-serie publiceras redogörelser och utredningar m.m. för vars innehåll författaren/författarna själva ansvarar.

Skogsstyrelsen publicerar dessutom fortlöpande: Foldrar, broschyrer, böcker m.m. inom skilda skogliga ämnesområden. Skogsstyrelsen är också utgivare av tidningen SkogsEko.

Inflödet av olagligt avverkat timmer och trävaror som härrör från sådant timmer till EU är ett globalt problem. För att komma tillrätta med detta problem har Europaparlamentet och rådet antagit en förordning (EU) nr 995/2010 om skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden. I detta meddelande redovisar Skogsstyrelsen uppdraget från regeringen att utarbeta förslag till nationella bestämmelser som ska komplettera EU:s timmerförordning.